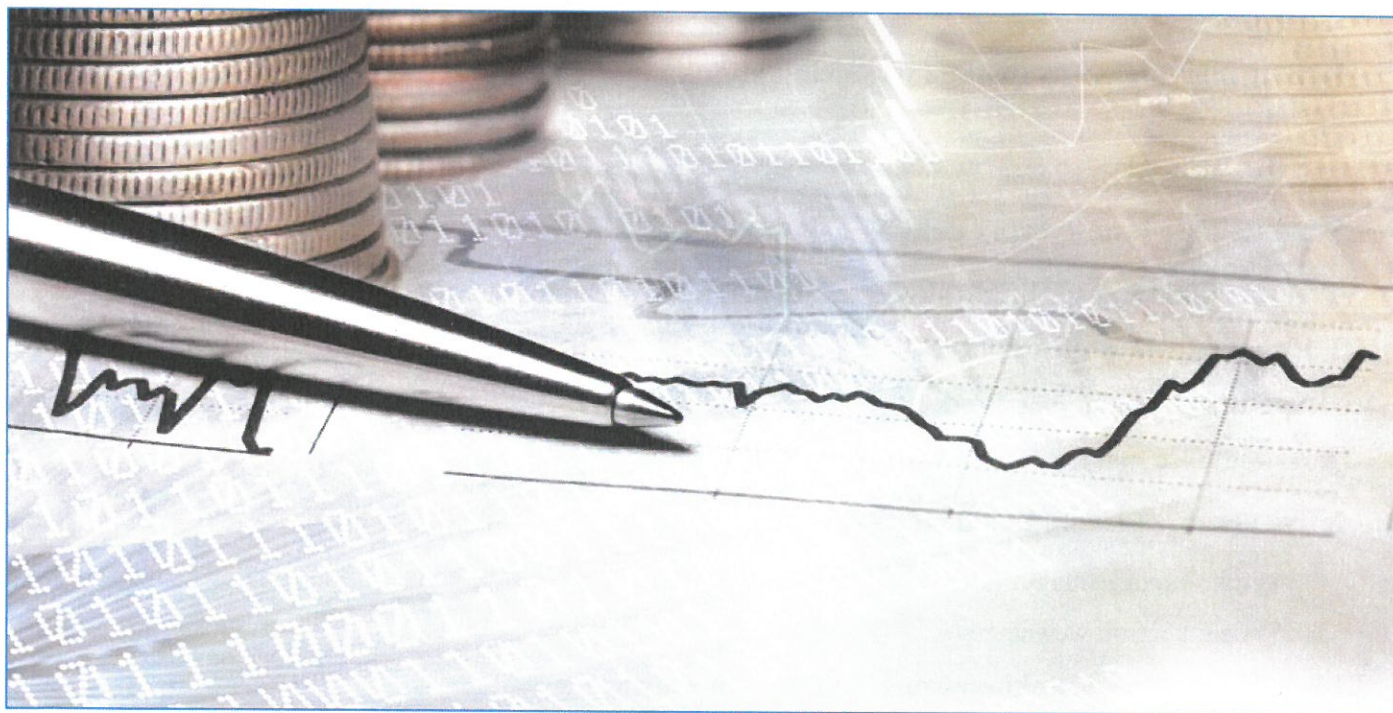

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PŁOŃSKU
ZA 2018 r.**

Zatwierdzono na posiedzeniu Zarządu Banku w dniu 28 marca 2019 r.

Sporządził i przedstawił :

ZARZĄD BANKU

Płońsk, marzec 2019 rok

SPIS TREŚCI

I Ogólne informacje o Banku	3
1. Władze Banku	3
2. Organizacja i sieć placówek	6
3. Pracownicy Banku	6
4. Członkowie Banku i fundusze własne	7
5. Majątek Banku i inwestycje finansowe	7
II Uwarunkowania ogólne prowadzonej działalności	9
III Charakterystyka podstawowych obszarów działalności Banku	10
1. Działalność depozytowa	11
2. Działalność kredytowa	12
3. Pozostała działalność	13
IV Sytuacja finansowa Banku i wykonanie wyniku	14
1. Bilans	14
2. Rachunek zysków i strat	15
V Działalność inwestycyjna Banku	16
VI Wskaźniki finansowe charakteryzujące działalność Banku w 2018r.	17
VII Komunikacja z klientem i członkami Banku	20
VIII Społeczna działalność Banku	21
IX Działalność marketingowa Banku	21
X System zarządzania Bankiem	22
1. System zarządzania ryzykiem	22
2. System kontroli wewnętrznej	32
XI Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w 2019r.	33

I. OGÓLNE INFORMACJE O BANKU

Nazwa	Bank Spółdzielczy w Płońsku
Forma prawna	Spółdzielnia
Fundusz założycielski	53 317 056,68 PLN
KRS	0000049877
REGON	000508945
NIP	5670005918
Kraj siedziby	Rzeczpospolita Polska
Siedziba	Płońsk
Adres	09-100 Płońsk ul. Płocka 28
Telefon	(23) 663 09 31
Faks	(23) 671-17-22
Strona internetowa	www.bsplonsk.pl

1. Władze Banku

Najważniejszym organem Banku jest Zebranie Przedstawicieli w liczbie 45 delegatów, wybieranych na zebraniach grup członkowskich. Działalność Banku nadzoruje Rada Nadzorcza, wybierana na okres 4-letniej kadencji. Działalnością Banku kieruje Zarząd, powołany przez Radę Nadzorczą na czas nieokreślony.

W okresie sprawozdawczym Rada Nadzorcza i Zarząd pracowały w następującym składzie.

1. Skład Rady Nadzorczej której kadencja upłynęła 14.06.2018 r

W okresie 01.01.- 14.06.2018 r. Rada Nadzorcza pracowała w poniższym składzie:

Imię i nazwisko	Funkcja
Jan Peplowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Wojciech Rutkowski	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Karol Nalborski	Sekretarz Rady Nadzorczej - Członek Komitetu Audytu
Andrzej Biernatowicz	Członek Rady Nadzorczej
Adam Brzeszkiewicz	Członek Rady Nadzorczej
Jerzy Granuszewski	Członek Rady Nadzorczej
Alina Jezierska	Członek Rady Nadzorczej – Członek Komitetu Audytu
Teresa Łukaszewicz	Członek Rady Nadzorczej – Przewodniczący Komitetu Audytu
Deonizy Pietras	Członek Rady Nadzorczej
Wojciech Senderski	Członek Rady Nadzorczej
Zenon Śmigiełski	Członek Rady Nadzorczej

Na dzień 31.12.2018r. Rada Nadzorcza Banku pracowała w następującym składzie:

2. Skład Rady Nadzorczej wybranej na kadencję 2018-2022

Imię i nazwisko	Funkcja
Jan Peplowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Wojciech Rutkowski	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Jerzy Granuszewski	Sekretarz Rady Nadzorczej
Maciej Biernatowicz	Członek Rady Nadzorczej - Członek Komitetu Audytu
Adam Brzeszkiewicz	Członek Rady Nadzorczej
Jan Golacik	Członek Rady Nadzorczej
Jadwiga Kocik	Członek Rady Nadzorczej
Emilia Leszczyńska	Członek Rady Nadzorczej – Członek Komitetu Audytu
Andrzej Liberek	Członek Rady Nadzorczej – Przewodniczący Komitetu Audytu
Leonard Milewski	Członek Rady Nadzorczej
Iwona Skalska	Członek Rady Nadzorczej

3. W okresie sprawozdawczym działalnością Banku kierował Zarząd w składzie:

	Funkcja
Dariusz Konofalski	Prezes Zarządu
Wioleta Ciulińska	Wiceprezes Zarządu ds. finansów i bezpieczeństwa
Robert Malinowski	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych

4. Zebranie Przedstawicieli

Sprawozdawczo – wyborcze Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Płońsku odbyło się w dniu 14 czerwca 2018 r.

Przedmiotem obrad było:

1. Otwarcie Zebrania Przedstawicieli.
2. Wybór Przewodniczącego i Sekretarza, stanowiących Prezydium Zebrania.
3. Stwierdzenie przez Przewodniczącego prawidłowości zwołania Zebrania Przedstawicieli oraz jego zdolności do podejmowania uchwał.
4. Przyjęcie porządku obrad.
5. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Regulaminu obrad Zebrania Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Płońsku w kadencji 2018 – 2022”.
6. Wybór Komisji:
 - 1) Mandatowo - Skrutacyjnej,
 - 2) Uchwał i Wniosków,
 - 3) Ds. Odpowiedniości

7. Przyjęcie protokołu z Nadzwyczajnego Zebrania Przedstawicieli odbytego 23 listopada 2017 r.
8. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Regulaminu wyboru Członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Płońsku na kadencję 2018 – 2022”.
9. Wybory członków Rady Nadzorczej na kadencję 2018 – 2022:
 - 1) zgłaszanie kandydatów na członków Rada Nadzorczej w I etapie wyborów,
 - 2) sprawozdanie Komisji ds. Odpowiedniości w sprawie oceny kompetencji i niezależności kandydatów,
 - 3) głosowanie tajne,
 - 4) sprawozdanie Komisji Mandatowo - Skrutacyjnej z wyników wyborów w I etapie,
 - 5) zgłaszania kandydatów na członków Rady Nadzorczej w II etapie wyborów,
 - 6) sprawozdanie Komisji ds. Odpowiedniości w sprawie oceny kompetencji kandydatów,
 - 7) głosowanie tajne,
 - 8) sprawozdanie Komisji Mandatowo - Skrutacyjnej z wyników wyborów w II etapie wyborów.
10. Sprawozdanie Zarządu z:
 - 1) działalności Banku w 2017 roku wraz z propozycją kierunków rozwoju działalności bankowej i społeczno - kulturalnej na 2018 – 2019 r.,
 - 2) wykonania uchwał z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli.
11. Sprawozdanie niezależnego Bieglego Rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego oraz wniosków Zarządu w sprawie podziału nadwyżki bilansowej za 2017 rok.
12. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z działalności w kadencji 2014 – 2018 ze szczególnym omówieniem działalności w 2017 r. wraz z oceną funkcjonowania Polityki wynagradzania oraz stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.
13. Dyskusja nad sprawozdaniami.
14. Podjęcie uchwał w sprawach:
 - a) zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Banku w 2017 roku oraz sprawozdania finansowego za rok 2017,
 - b) udzielenia absolutorium członkom Zarządu,
 - c) zatwierdzenia Sprawozdania Komisji ds. Odpowiedniości z wyników oceny kompetencji Członków Rady Nadzorczej oraz oceny kolegialnej Rady Nadzorczej za 2017r. oraz za okres od 01.01.2018 do 13.06.2018r.,
 - d) zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności w kadencji 2014 – 2018 ze szczególnym omówieniem działalności w 2017 r.,
 - e) podziału nadwyżki bilansowej Banku za 2017 r.,
 - f) przeznaczenia zysku z lat ubiegłych na fundusz zasobowy,
 - g) przystąpienia Banku Spółdzielczego w Płońsku do IT BPS spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i nabycia lub objęcia w tej spółce udziałów w ilości i w wysokości określonej przez Zarząd Banku i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Banku,
15. Zatwierdzenie Sprawozdania Komisji ds. Odpowiedniości dotyczącego wyników oceny indywidualnych kompetencji wybranych członków Rady Nadzorczej i kolegialnych kompetencji Rady Nadzorczej oraz podjęcie uchwały o wyborze Rady Nadzorczej na kadencję 2018 - 2022.
16. Sprawozdanie Komisji Uchwał i Wniosków oraz podjęcie uchwały w sprawie kierunków rozwoju działalności bankowej i społeczno - kulturalnej Banku na 2018 – 2019 r.
17. Wybór delegata na Zgromadzenia Regionalne Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych im. Franciszka Stefczyka w Warszawie.
18. Wręczenie nagród zasłużonym pracownikom Banku.
19. Zamknięcie obrad.

Zarząd wykonując swoje obowiązki odbył 55 posiedzeń, na których podejmował decyzje kredytowe, zapoznawał się i analizował otrzymywane materiały zgodnie z zakresem i częstotliwością wynikającą z systemu informacji zarządczej. Podjęto 172 uchwały, które dotyczyły bieżącej działalności, między

innymi wprowadzających zmiany w procedurach produktowych oraz regulacjach dotyczących zarządzania ryzykiem bankowym.

Zadania realizowane były w strukturze organizacyjnej dostosowanej do skali prowadzonej przez Bank działalności oraz wymogów obowiązujących przepisów prawa i rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego.

Sytuacja ekonomiczno - finansowa Banku podlegała kwartalnie ocenie KNF, Banku Zrzeszającego oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia. Nieznacznej poprawie podlegała ocena Banku nadana w cyklu BION, realizowanym w 2018 r.

2. Organizacja i sieć placówek

Bank Spółdzielczy w Płońsku wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000049877. Zgodnie ze Statutem, Bank działał na obszarze całego kraju. Faktycznie jednak Bank prowadził działalność na północnym Mazowszu, gdzie posiada swoje placówki. Siedziba Banku znajduje się w Płońsku.

Bank na dzień 31.12.2018 roku prowadził działalność za pośrednictwem niżej wymienionych placówek:

1. Oddział w Baboszewie
2. Oddział w Ciechanowie
3. Oddział w Dzierżąni
4. Oddział w Mławie
5. Oddział w Nowym Mieście z Bankowym Punktem Obsługi w Jońcu
6. Oddział w Płońsku z Bankowym Punktem Obsługi w Starostwie, w Płońsku
7. II Oddział w Płońsku

3. Pracownicy Banku

Zadania ujęte w Strategii działania Banku na lata 2015-2019 oraz w planie ekonomiczno – finansowym realizował profesjonalny zespół pracowników Centrali i Oddziałów. Ponad 80 % pracowników Banku posiada wykształcenie wyższe oraz Europejski Certyfikat Bankowca.

Bank zatrudnia pracowników na podstawie umów o pracę, z tego 84% na czas nieokreślony. Efektywne zatrudnienie średnioroczne za 2018 r. wyniosło 114,92 pracowników, z tego 56 osób zatrudnionych było w Centrali, natomiast 63 osoby w Oddziałach. W przeliczeniu na pełne etaty na dzień 31.12.2018r. Bank zatrudniał 117 pracowników.

Potrzeba podnoszenia kwalifikacji i ukierunkowanego rozwoju kadry skutkowałą szeregiem szkoleń o różnorodnej tematyce bankowej. W 2018 r. pracownicy oraz kadra kierownicza wzięli udział w 107 szkoleniach zewnętrznych i 17 szkoleniach wewnętrznych. W zakresie szkoleń wewnętrznych realizowana była tematyka obejmująca między innymi zagadnienia dotyczące: przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, zmiany systemu kontroli wewnętrznej, obszaru produktów bankowych, zmiany przepisów prawa dotyczących funkcjonowania rachunków rozliczeniowych, zakresu BHP i PPOŻ. Ponadto odbył się cykl warsztatów mających na celu przygotowanie banków spółdzielczych do wdrożenia Workflow kredytowego oraz wdrożenia nowego systemu informatycznego Def 3000 (WPI) wraz z systemami współpracującymi autorstwa Asseco. Udział grupy Banków Spółdzielczych w /w warsztatach miał na celu powołanie Zespołu wypracowującego i realizującego wspólne procesy dla zainteresowanych wdrożeniem nowego systemu operacyjnego Banków.

Pracownicy oraz Zarząd Banku Spółdzielczego w Płońsku brali również udział w bezpłatnych seminariach i konferencjach organizowanych głównie przez KNF, ZBP, KZBS i BIK związanych z tematyką zagadnień bankowych. Do tej grupy szkoleń należą również szkolenia przeprowadzone przez firmy ubezpieczeniowe dotyczące produktów ubezpieczeniowych i obsługi systemu RUBINET .

Tematyka szkoleń zewnętrznych dla pracowników dostosowana była również do bieżących potrzeb Banku i dotyczyła m.in.: zmian w ustawie o usługach płatniczych, rozliczeń z egzekucją rachunków bankowych (STIR), wdrożenie mechanizmu podzielonej płatności (SplitPayment), wdrożenie przepisów Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych (RODO), zmiany w ustawie o kredycie hipotecznym.

Szkolenia prowadzone były przez kadrę kierowniczą Banku oraz firmy zewnętrzne, w większości współpracujące z bankami zrzeszającymi. Koszty szkoleń za 2018 r. wynosiły 61,4 tys. zł.

4. Członkowie Banku i fundusze własne

Fundusze własne Banku (bilansowe) na koniec omawianego okresu wynosiły 63 926,0 tys. zł. i w stosunku do stanu z końca 2017 r. wzrosły o 2,3 %. Szczegółowe dane zaprezentowano w **Tabelach nr 16 i 17**.

W 2018 roku uległ obniżeniu poziom funduszu udziałowego do kwoty 1 631,1 tys. zł. W omawianym okresie w poczet nowych członków przyjęto 6 udziałowców. Jednocześnie w wyniku wypowiedzenia członkostwa z Rejestru Członków zostało wyksięgowanych 40 udziałowców, a fundusz udziałowy obniżył się o 69,0 tys. zł. W strukturze funduszy własnych Banku na dzień 31.12.2018r. fundusz udziałowy stanowił 2,5 %. Udziałowcami było 1796 członków, w tym dwie osoby prawne. Średni stan udziału wynosił 908,0 zł. Strukturę właścicielską Banku z podziałem na poszczególne Grupy Członkowskie przedstawiają **Tabele nr 1 i 2**.

Tabela 1. Struktura właścicielska Banku

	31.12.2017r.	31.12.2018r.
Liczba członków Banku ogółem:	1830	1796
1. Osoby fizyczne	1828	1794
2. Osoby prawne	2	2
Jednostka udziałowa (zł):		
1. Osoby fizyczne	300	300
2. Osoby prawne	1 500	1 500
Fundusz udziałowy (w tys. zł)	1 698	1 631

Tabela 2. Struktura ilościowa członków wg Grup Członkowskich

Grupy Członkowskie		31.12.2017r.	31.12.2018r.
		ilość	ilość
1	Miasto i Gmina Płońsk	726	719
2	Gmina Baboszewo	186	183
3	Gmina Nowe Miasto, Gmina Joniec	330	326
4	Powiat Ciechanów i powiat Mława	73	73
5	Gmina Dzierżążnia	515	495
RAZEM		1 830	1 796

5. Majątek Banku i inwestycje finansowe

Majątek finansowy Banku na dzień 31.12.2018 r. stanowiły akcje i udziały o wartości 7 393,5 tys. zł. Strukturę akcji i udziałów przedstawia **Tabela nr 3**.

Tabela 3. Struktura akcji i udziałów

I	AKCJE	Stan na 31.12.2018 r. (w tys. zł)
1	Spółdzielcza Grupa Bankowa S.A	28,3
2	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	6036,3
3	IT Card S.A.	617,6

4	Centrum Finansowe BPS S.A.	206,0
II	UDZIAŁY	
1	Macif Życie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	0,3
2	SSOZ BPS	5,0
3	IT BPS	500,0
	RAZEM	7 393,5

W analizowanym okresie nastąpił wzrost majątku finansowego o 500 tys. zł. tj. o 7,3 % , który wynika z nabycia w IT BPS 5-ciu udziałów o wartości nominalnej 100 000 zł. każdy.

W 2018 r. Bank poniósł nakłady inwestycyjne zwiększające wartość środków trwałych i wartości niematerialne i prawne w łącznej kwocie 310,0 tys. zł., przeznaczając środki finansowe głównie na prace remontowo-modernizacyjne, wyposażenie placówek Banku oraz bezpieczeństwo informatyczne. Szczegółowe omówienie nakładów inwestycyjnych zawarto w Rozdziale V.

Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31.12.2018 r. wynosiła 12 365,5 tys. zł., w tym wartości niematerialne i prawne – 111,8 tys. zł. Aktywa trwałe netto stanowiły 19,3 % funduszy własnych.

Odrębną pozycję stanowiły aktywa do zbycia, które wyniosły 14,2 tys. zł. i w omawianym okresie nie podlegały zmianie.

W celu zachowania norm płynności Bank wolne środki pieniężne inwestował w lokaty międzybankowe w Banku Zrzeszającym, głównie z terminem zapadalności do 1 m-ca, jak również w inne instrumenty finansowe na rynku pieniężnym i kapitałowym.

Zdywersyfikowany portfel inwestycji finansowych na koniec ubiegłego roku według wartości bilansowej wynosił 226 437,0 tys. zł i stanowił 34,7 % aktywów netto.

Szczegółowe dane dotyczące udziału poszczególnych inwestycji pieniężnych w aktywach netto Banku obrazuje **Tabela nr 4**.

Tabela 4. Udział inwestycji finansowych w aktywach netto Banku

	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa wg. stanu na dzień 31.12.2018 r. (tys. zł)	Struktura aktywów netto w %
1	Lokaty w Banku Zrzeszającym	143 542	22,0
2	Obligacje skarbu państwa	54 565	8,4
3	Obligacje podmiotów finansowych w tym:	11 135	1,7
	-Banku BPS S.A.	11 095	1,7
	-Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej	40	
	- Bony pieniężne NBP	17 195	2,6
	R A Z E M	226 437	34,7

W 2018 r. nastąpił wzrost zaangażowania Banku w obligacje Banku BPS SA w Warszawie . Przedmiotowe papiery wartościowe zmalały w wyniku wykupu obligacji BPS1122 o wartości nominalnej 800,0 tys. zł. i obligacji BPS0718 o wartości nominalnej 500,0 tys. zł. , natomiast zwiększenie dotyczy nabycia obligacji BPS0222 o wartości nominalnej 4 800,0 tys. zł.

Przychody z inwestycji finansowych stanowiły 12,1% wyniku z działalności bankowej, zaś średnia rentowność wyniosła 3,0 %

II. UWARUNKOWANIA OGÓLNE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

W 2018 roku w Polsce wyraźnie poprawiła się koniunktura gospodarcza. Tempo wzrostu PKB w ujęciu realnym wyniosło 5,1 %, wobec 4,6 % rok wcześniej. Czynnikiem mającym największy wpływ na zmiany w strukturze wypracowanego wzrostu PKB było wyraźne odbicie inwestycji współfinansowanych z funduszy europejskich oraz poprawa dynamiki konsumpcji gospodarstw domowych (wzrost o 5 %), wspieranych dobrą sytuacją na rynku pracy tj. wzrostem zatrudnienia i niskim bezrobociem (5,9%), wzrostem realnych wynagrodzeń o 7,3 % oraz wypłatą świadczeń wychowawczych w ramach programu „Rodzina 500+”. W 2018r. nastąpiły zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych , wywołane wzrostem cen paliw oraz cen żywności. Inflacja w ujęciu r/r wyniosła 1,7 % . Rada Polityki Pieniężnej nie zmieniła poziomu stóp procentowych NBP. Brak sygnałów ze strony większości przedstawicieli Rady Polityki Pieniężnej o możliwych zmianach w poziomie stóp NBP powinien sprzyjać stabilizacji rynkowych stawek w perspektywie najbliższych miesięcy.

Podstawowe dane finansowe za 2018 r. wskazują na umiarkowane tempo rozwoju sektora bankowego. Dynamika sumy bilansowej wyniosła 6,7% , zaś wynik finansowy netto wynosił 14,7 mld zł. i był wyższy niż przed rokiem o 7,5%. Wolumen kredytów wzrósł o 5,7 % i charakteryzował się niższą jakością niż rok wcześniej. Należności ze stwierdzoną utratą wartości stanowiły 7,87 % ogółu kredytów. Odnotowano również wyższą niż przed rokiem dynamikę wzrostu depozytów tj. o 9,3 %. Stopa zwrotu z kapitału (ROE netto) osiągnęła poziom 7,25 % zaś rentowność aktywów wynosiła 0,80 %. Na dobrym poziomie znajdowały się wskaźniki adekwatności kapitałowej. Wg. danych na koniec grudnia 2018 r. łączny współczynnik kapitałowy całego sektora bankowego wynosił 19,10%, współczynnik kapitału TIER I – 17,19%.

Znacznie odbiegają od siebie wyniki sektora banków spółdzielczych i komercyjnych. Zysk netto banków spółdzielczych wynosił 632,5 mln zł. (wzrost r/r o 0,5 %), zaś banków komercyjnych 13 883,8 mln zł. (wzrost r/r o 9,7 %).

III. CHARAKTERYSTYKA PODSTAWOWYCH OBSZARÓW DZIAŁALNOŚCI BANKU

W omawianym okresie Bank już czwarty rok realizował zadania nakreślone w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Płońsku na lata 2015 – 2019”, przyjętej jako kontynuacja strategii umiarkowanego rozwoju.

Głównym celem strategicznym Banku Spółdzielczego w Płońsku jest „*zwiększanie skali i efektywności działania poprzez wzmocnienie pozycji i atrakcyjności rynkowej Banku*”. Był on realizowany poprzez cele funkcjonalne , uporządkowane w układzie 4 perspektyw :

1. **Perspektywę finansową**, dla której celem strategicznym było zwiększenie skali i efektywności działania,

2. **Perspektywę klienta - rynkową**, dla której celem strategicznym było wzmocnienie pozycji i atrakcyjności rynkowej Banku,
3. **Perspektywę informatyczną**, dla której jako cel strategiczny określono rozwój zasobów informatycznych i telekomunikacyjnych w celu podniesienia efektywności oraz bezpieczeństwa pracy Banku,
4. **Perspektywę rozwoju - wewnętrzną**, dla której celem strategicznym było zapewnienie zdolności do realizacji planowanych zamierzeń.

Perspektywa klienta- rynkowa stanowiła uszczegółowienie Strategii marketingowej, zaś perspektywa informatyczna stanowiła uszczegółowienie Strategii informatycznej.

Realizację zadań oraz wykonanie planu ekonomiczno – finansowego w 2018 r. determinowały czynniki zewnętrzne takie jak:

1. decyzje RPP o pozostawieniu stóp procentowych na poziomie niezmiennym od 2015r,
2. spadek stopy bezrobocia oraz wzrost wynagrodzeń ,
3. nowe wyzwania regulacyjne ,
4. konkurencja ze strony banków spółdzielczych i komercyjnych

oraz czynniki wewnętrzne:

1. wzrost poziomu obligacji kredytowego,
2. spadek wskaźnika kredytów zagrożonych,
3. wzrost marży odsetkowej i granicznej,
4. wzrost wyniku z odsetek,
5. wzrost kosztów tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących ,
6. wzrost zatrudnienia i wzrost kosztów wynagrodzeń .

Bank Spółdzielczy w Płońsku wypracował zysk brutto w wysokości 6 345,9 tys. zł. co daje realizację założeń w 105,8 %. Na skutek wzrostu depozytów odnotowano wzrost sumy bilansowej o blisko 2 %. Niżej niż zakładano ukształtował się poziom obligacji kredytowego (realizacja planu 98,4 %), jednak dynamika wzrostu wynosząca 108, 5 % jest na poziomie zadawalającym. Wskaźnik jakości portfela kredytowego na 31.12.2018r. wynosił 5,23 % i był niższy niż rok wcześniej o 1,4 %. Wskaźniki efektywności działania ukształtowały się następująco: suma bilansowa na jednego efektywnie zatrudnionego wynosiła 5 714,0 tys. zł, wskaźnik ROA netto – 0,68 % oraz ROE netto – 7,97 %. Wskaźnik kosztów C/I wynosił 61,68%. Bezpieczny poziom wykazywały fundusze własne, które pomimo wypłat udziałów oraz systematycznej amortyzacji funduszu udziałowego i funduszy podporządkowanych, wg. CRR/CRD IV wyniosły 59 594,0 mln zł. Fundusze własne na dzień 31.12.2018r. zapewniły wskaźniki adekwatności kapitałowej na dobrym poziomie tj.: współczynnik kapitału podstawowego TIER I wynosił 14,46 %. oraz łączny współczynnik kapitałowy – 15,58%.

1. Działalność depozytowa

W analizowanym okresie depozyty zgromadzone w Banku wynosiły 566 716 tys. zł, w odniesieniu do roku poprzedniego nastąpił ich wzrost o 9 734 tys. zł tj. o 1,7 %.

Mając dobrą pozycję płynnościową Bank realizował politykę obniżania oprocentowania depozytów do warunków rynkowych. Bank nie prowadził specjalnych akcji pozyskiwania depozytów. Strukturę depozytów wg podmiotów prezentuje **Tabela nr 5**.

Tabela 5. Struktura depozytów wg podmiotów.

Lp.	Depozyty	31.12.2017 r.		31.12.2018 r.		Dynamika
		Wartość (w tys. zł)	Struktura	Wartość (w tys. zł)	Struktura	
1.	Przedsiębiorców, w tym:	144 874	26%	154 699	27%	106,8%
	bieżące	69 791	48%	83 110	54%	119,1%
	terminowe	75 083	52%	71 589	46%	95,3%
2.	Rolników, w tym:	42 927	8%	42 403	7%	98,8%
	bieżące	42 927	100%	42 395	100%	98,8%
	terminowe	0	0%	7,76	0%	-
3.	Osób prywatnych, w tym:	309 969	56%	305 733	54%	98,6%
	bieżące	80 565	26%	97 668	32%	121,2%
	terminowe	229 404	74%	208 065	68%	90,7%
4.	Budżetów, w tym:	51 053	9%	54 529	10%	106,8%
	bieżące	41 308	81%	43 843	80%	106,1%
	terminowe	9 745	19%	10 687	20%	109,7%
5.	Pozostałych podmiotów, w tym:	8 159	1%	9 351	2%	114,6%
	bieżące	4 137	51%	4 543	49%	109,8%
	terminowe	4 022	49%	4 809	114%	119,6%
	DEPOZYTY OGÓŁEM	556 982	100%	566 716	100%	101,7%
	bieżące	238 728	43%	271 558	48%	113,8%
	terminowe	318 254	57%	295 157	52%	92,7%

Struktura podmiotowa depozytów wskazuje na dywersyfikację źródeł ich pochodzenia. Stan środków zdeponowanych na rachunkach osób prywatnych w analizowanym okresie wynosił 305 733 tys. zł, co stanowiło 54% depozytów ogółem. Kolejnym znaczącym źródłem depozytów były rachunki przedsiębiorców, na których zaewidencjonowano 154 699 tys. zł. Ich udział w strukturze depozytów wyniósł 27,0 %. Środki na rachunkach rolniczych wynosiły 42 403 tys. zł i stanowiły 7,0 % ogółu depozytów. Środki budżetów wyniosły 54 529 tys. zł, co stanowiło 10,0% portfela depozytów. Stan depozytów pozostałych podmiotów zamknął się kwotą 9 351 tys. zł, co stanowiło jedynie 2,0% ogółu depozytów.

Na koniec omawianego okresu na rachunkach bieżących zgromadzono środki w wysokości 271 558 tys. zł (48% depozytów ogółem), zaś na rachunkach terminowych 295 157 tys. zł (52% depozytów ogółem).

W 2018 r. Bank prowadził 12 815 sztuk rachunków bieżących klientów. W poszczególnych segmentach klientów poziom rachunków był stabilny. Nieznaczny wzrost rachunków bieżących w 2018 roku był wynikiem dużej konkurencji w sektorze i licznych ofert prowadzenia rachunków bez opłat. Ponadto pracownicy systematycznie dokonywali przeglądów obrotów na rachunkach bieżących i zamykali rachunki nieaktywne. Strukturę rachunków bieżących wg podmiotów prezentuje **Tabela nr 6**.

Tabela 6. Rachunki bieżące wg podmiotów w Banku Spółdzielczym w Płońsku - Zestawienie nie zawiera otwartych w 2018 r. rachunków VAT.

Lp.	Rachunki bieżące	31.12.2017 r.		31.12.2018 r.		Dynamika 2018/2017
		Ilość (szt.)	Struktura	Ilość (szt.)	Struktura	
1	Przedsiębiorców	1 050	8,2%	1056	8,2%	100,6%
2	Rolników	1 692	13,2%	1637	12,8%	96,7%
3	Osób prywatnych	9 349	73,1%	9327	72,8%	99,8%
4	Samorządów	472	3,7%	557	4,3%	118,0%
5	Pozostałych podmiotów niefinansowych.	219	1,7%	238	1,9%	108,7%
	RAZEM	12 782	100,0%	12 815	100,0%	100,3%

Wskaźnik pokrycia akcji kredytowej środkami depozytowymi na koniec grudnia 2018 r. osiągnął poziom 146,4%.

1. Działalność kredytowa

Portfel kredytowy na dzień 31.12.2018 r. wynosił **387 009** tys. zł i w stosunku do końca 2017 r. wzrósł o 30 450 tys. zł, czyli o 8,5 %. Portfel kredytów udzielonych rolnikom uległ zmniejszeniu o 8,1 mln zł. Wzrost odnotowano w kredytach udzielonych osobom prywatnym o niespełna 10,0 mln zł, przedsiębiorcom o 5,1 mln zł oraz samorządom o ponad 23,0 mln zł. Obligo kredytowe w sumie bilansowej Banku na koniec 2018 r. stanowiło 59,4 % aktywów netto i w stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost o 3,6 pp.

Wyższy niż w roku poprzednim o 4 pp. był wskaźnik kredytów do depozytów, który na koniec 2018 r. wynosił 68,0 %. W strukturze kredytów należności przedsiębiorców stanowią 57,0 %, rolników 21,0 %, osób prywatnych 14,0 % oraz samorządów 8,0%. Strukturę portfela kredytowego wg podmiotów prezentuje **Tabela nr 7**.

Tabela 7. Struktura portfela kredytowego brutto wg podmiotów

Lp.	Rachunki bieżące	31.12.2017 r.		31.12.2018 r.		Dynamika 2018/2017
		Wartość (tys. zł)	Struktura	Wartość (tys. zł)	Struktura	
1	Przedsiębiorców	214 111	60%	219 202	57%	102,4%
2	Rolników	91 180		83 086		
	w tym preferencyjne:	56 434	26%	52 196	21%	91,1%
3	Osób prywatnych	44 411	12%	54 381	14%	122,4%
4	Samorządów	6 812	2%	30 215	8%	443,6%
5	Pozostałe jednostki niefinansowe	45	0%	125	0%	278,2%
	RAZEM	356 559	100%	387 009	100%	108,5%

Kredyty na działalność gospodarczą i rolniczą podlegały monitoringowi sytuacji ekonomiczno - finansowej kredytobiorców. W przypadku kredytów zabezpieczonych hipotecznie przeglądowi podlegały zabezpieczenia kredytów, w tym wyceny nieruchomości i aktualność polis ubezpieczeniowych. Strukturę prowadzonych rachunków kredytowych przedstawia **Tabela nr 8**.

Tabela 8. Struktura podmiotowa prowadzonych rachunków kredytowych

l.p.	Rachunki kredytowe	31.12.2017 r.		31.12.2018 r.		Dynamika 2018/2017	
		Ilość umów	Zadłużenie (w tys. zł)	Ilość umów	Zadłużenie (w tys. zł)	Ilość umów	Zadłużenie (w tys. zł)
1.	Przedsiębiorcy indywidualni	319	84 383	315	85 506	98,7%	101,3%
2.	Przedsiębiorstwa, spółdzielnie i spółki	152	129 728	175	129 425	115,1%	99,8%
3.	Rolnicy	1173	91 180	1052	87 357	89,7%	95,8%
	w tym kredyty preferencyjne	600	56 434	528	52 196	88,0%	92,5%
4.	Osoby prywatne	2025	44 411	1911	54 381	94,4%	122,4%
5.	Samorządy	10	6 812	16	30 215	160,0%	443,6%
6.	Inne podmioty	3	45	3	125	100,0%	278,2%
	RAZEM	3682	356 559	3472	387 009	94,3%	108,5%

2. Pozostała działalność

Ważnym obszarem w Banku jest działalność rozliczeniowa oraz obsługa gotówkowa klientów. Działalność rozliczeniowa realizowana jest w znacznej części za pośrednictwem bankowości elektronicznej. W 2018 r. liczba klientów korzystających z bankowości internetowej uległa zmniejszeniu o 3,5 %. W omawianym okresie 88% wszystkich przelewów wychodzących, tj. 558 tys. sztuk na wartość blisko 3,4 mld. zł zlecona została drogą elektroniczną. Od 2016 roku w systemie bankowości elektronicznej jest możliwość wysyłania przelewów walutowych w EUR i USD. Strukturę klientów bankowości elektronicznej przedstawia **Tabela nr 9**.

Tabela 9. Struktura klientów bankowości elektronicznej oraz ilość i wartość elektronicznych przelewów

	Wyszczególnienie	31.12.2016 r.	31.12.2017 r.	Dynamika 2017/2016 %	31.12.2018 r.	Dynamika 2018/2017 %
1.	Liczba klientów korzystających z bankowości elektronicznej, z tego:	5 640	6 411	113,7	6 189	96,5
a	1. klienci indywidualni i mała przedsiębiorczość	5 336	6 084	114,0	5 852	96,2
b	2. klienci korporacyjni	304	327	107,6	337	103,1
2.	Ilość przelewów zewnętrznych zleconych przez bankowość elektroniczną w ciągu roku	410 202	525 611	128,1	557 667	106,1

3.	Wartość przelewów bankowością elektroniczną w roku	2 378 mln zł	3 083 mln zł	129,6	3 390 mln zł	110,0
4.	Liczba przelewów zewnętrznych zrealizowanych w Banku w roku	503 577	616 719	122,5	633 728	102,8
5.	Udział przelewów bankowości elektronicznej w zrealizowanych przelewach zewnętrznych	81 %	85 %	104,9	88 %	103,5

IV. SYTUACJA FINANSOWA BANKU I WYKONANIE WYNIKU FINANSOWEGO

1. Bilans

Wynik finansowy Banku za 2018 r. ukształtował się na poziomie 6 346,0 tys. zł brutto i był wyższy niż rok wcześniej o 389,0 tys. zł. Skutkiem wzrostu depozytów nastąpił wzrost sumy bilansowej o 1,97 %, do poziomu 651 517,5 tys. zł.

W strukturze aktywów Banku tradycyjnie dominowały należności od sektora niefinansowego, które na koniec 2018r. ukształtowały się na poziomie 346 257,9 tys. zł. i były wyższe niż rok wcześniej o 1,5 %. Należności od sektora finansowego w ciągu 1 roku spadły o 3,5 % i wynosiły 161 715,2 tys. zł. Natomiast odnotowano blisko 4,5- krotny wzrost należności od sektora budżetowego, których poziom na koniec roku 2018 osiągnął wielkość 30 291,9 tys. zł. Niższy niż rok wcześniej o 11,9 mln zł. był poziom dłużnych papierów wartościowych.

Aktywa dochodowe w strukturze aktywów netto stanowiły 96,9%.

W 2018 r. nastąpił wzrost zobowiązań wobec Klientów sektora niefinansowego o 1,7 % oraz o 6,8 % wobec sektora budżetowego. Zobowiązania te łącznie wynosiły 569 376,0 tys. zł, stanowiąc 87,4 % wszystkich pasywów. W 2018 r. istotne zmalały zobowiązania wobec sektora finansowego do poziomu 135,1 tys. zł.

Fundusze własne brutto na koniec 2018r. wynosiły 63 926,7 tys. zł. i stanowiły 9,8 % pasywów. Wzrost funduszy własnych zapewniło przeznaczenie na fundusz zasobowy kwoty 110,0 tys. zł. z wyniku z lat ubiegłych oraz 98,7 % czystej nadwyżki bilansowej za 2017 r., co zapewniło dynamikę wzrostu w 102,3 %.

2. Rachunek zysków i strat

Mimo utrzymywania się kolejny rok niskiego poziomu stóp procentowych, wzrost obliża kredytowego oraz inwestycje pieniężne w instrumenty rynku finansowego pozwoliły wygenerować w 2018r. wynik z odsetek o ponad 2,1 mln zł. wyższy niż rok wcześniej. Natomiast wynik z prowizji był na poziomie 2017r. Na dzień 31.12.2018 r. koszty działania Banku wynosiły 13 900,7 tys. zł i były wyższe niż rok wcześniej o ponad 1 260 tys. zł. Koszty wynagrodzeń wraz z narzutami wynosiły 8 735,2 tys. zł, dając 7,3 % wzrostu. Natomiast wydatki na rzeczowe koszty eksploatacyjne były wyższe niż rok wcześniej o 14,9 % i absorbowwały wynik z działalności bankowej w 57,2 %. Również amortyzacja majątku wynosząca 940,9 tys. zł. była wyższa niż przed rokiem o 7,9 %. Wynik z aktualizacji rezerw celowych i odpisów za 2018 r. wynosił 2 874,4 tys. zł. co dało dynamikę wzrostu w wysokości 106,3 %. zł.

Powyższe czynniki ukształtowały przychody ogółem w wysokości 34 592,5 tys. zł., koszty ogółem w wysokości 28 246,6 tys. zł. Tym samym Bank osiągnął zysk brutto w kwocie 6 345,9 tys. zł. oraz zysk netto w wysokości 4 261,2 tys. zł. Wykonanie wybranych pozycji z rachunków zysku i strat przedstawia

Tabela nr 10.

Tabela 10. Wykonanie wybranych pozycji z rachunków zysku i strat

Lp.	Tytuł	31.12.2017r. (w tys. zł)	31.12.2018 r. (w tys. zł)	Dynamika 2018 / 2017 %
1	Przychody z tytułu odsetek	23 769	23 923	100,65
2	Koszty odsetek	6 751	4 796	71,04
3	Wynik z tytułu odsetek	17 018	19 127	112,39
4	Wynik z tytułu prowizji	4 763	4 793	100,63
5	Wynik operacji finansowych	162	252	155,56
6	Wynik z pozycji wymiany	168	149	88,69
7	Wynik na działalności bankowej	22 111	24 321	110,00
8	Pozostałe przychody operacyjne	303	75	24,75
9	Pozostałe koszty operacyjne	243	334	137,45
10	Koszty działania banku + amortyzacja	13 509	14 842	109,87
11	Różnica wartości rezerw i aktualizacji	2 705	2 874	106,25
12	Wynik z działalności operacyjnej	5 957	6 346	106,53
13	Zysk (strata) brutto	5 957	6 346	106,53
14	Podatek dochodowy	1 726	2 085	120,80
15	Zysk (strata) netto	4 231	4 261	100,71

Proponowany podział nadwyżki bilansowej za 2018 r. przedstawia **Tabela 11.**

Tabela 11. Proponowany przez Zarząd podział nadwyżki bilansowej

Lp.	Tytuł	(w zł)
1	Zysk brutto	6 345 929,09
2	Podatek dochodowy	2 084 686,00
3	Zysk netto do podziału z tego:	4 261 243,09
a	Odpis na fundusz zasobowy (98,8 % zysku netto)	4 209 606,09
b	Dywidenda w formie oprocentowania udziałów w wysokości 3,0 % w stosunku rocznym (1,2 % zysku netto)	51 637,00

V. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA BANKU

W 2018 r. Bank poniósł nakłady inwestycyjne w łącznej kwocie 386,0 tys. zł, w tym na prace remontowe obejmujące wymianę systemu co z olejowego na gaz naziemny w Oddziale w Nowym Mieście wydatkowano 110,0 tys. zł., na modernizację instalacji alarmowej w Oddziale w Nowym Mieście i w BPO w Jońcu - 79,0 tys. zł. na wyposażenie placówek - 24,0 tys. zł., wykup z leasingu samochodu Audi A3 - 25,0 tys. zł. oraz na bezpieczeństwo informatyczne – 148,0 tys. zł. W kwocie tej mieści się modernizacja sieci i łącz – 14,0 tys. zł. zakup sprzętu komputerowego – 25,0 tys. zł., nabycie oprogramowania i licencji na moduły zapewniające funkcjonalność systemu w zakresie STIR, SPLITPAYMENT, FINREP, Dane do restrukturyzacji BFG, licencje OFFICE HOME AND BUSINESS oraz MICROSOFT WINDOWS 10 PROFESSIONAL. Poniesione koszty wdrożeń w wysokości 8,0 tys. zł. dotyczyły wdrożenia platformy ASSECO CMR z modulem MONREP.

Główne pozycje wydatków inwestycyjnych zwiększających wartość majątku trwałego w 2018 r. prezentuje **Tabela nr 12.**

Tabela 12. Wydatki inwestycyjne zwiększające wartość majątku trwałego

	Rodzaj wydatku	Wartość (w tys. zł)
1	Remonty i modernizacje	42,0
2	Samochody	25,0
3	nakłady na wyposażenie placówek w meble i urządzenia	24,0
4	Modernizacja systemu antywłamaniowego	79,0
5	zakup i naprawy sprzętu komputerowego, nabycie oprogramowania i licencji, modernizacja sieci,	140,0
	RAZEM	310,0

VI. WSKAŹNIKI FINANSOWE CHARAKTERYZUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ BANKU

Analiza wielkości i wskaźników charakteryzujących działalność Banku w omawianym okresie wskazuje na umiarkowane tempo rozwoju, co jest zgodne z podstawowym założeniem Strategii przyjętej na lata 2015-2019. Wypracowany zysk brutto jest wyższy niż przed rokiem o 6,5%, i jest konsekwencją prowadzonej przez Bank polityki w obszarze tworzenia rezerw celowych i odpisów na należności z utratą wartości. Ich przyrost obciążający koszty 2018 roku wynosił 2,9 mln zł. Stopień wyrezerwowania ekspozycji kredytowych wyniósł 46,2%, czym Bank spełnia wymogi SSOZ Banku BPS. Założenia wzrostu obrotów sumy bilansowej zrealizowano w 103,4 %, założenia wzrostu depozytów zrealizowano w 104,3 %. Niższy niż zakładano był poziom obligacji kredytowego (realizacja 98,4 %), jednak dynamika wzrostu wynosiła 108,5 % i jest na poziomie zadawalającym. Niższy niż rok wcześniej o 1,4 % był wskaźnik jakości portfela kredytowego, który na 31.12.2018r. wynosił 5,23%. Zgodnie z przewidywaniem ukształtował się wskaźnik ROA netto - 0,71% oraz nieco niżej niż zakładano wskaźnik ROE netto – 8,27 %. Korzystniej dla Banku ukształtował się wskaźnik kosztów C/I, który wynosił 61,68 % tj. o 0,04 % poniżej założen.

Pomimo systematycznej amortyzacji funduszu udziałowego i funduszy podporządkowanych fundusze własne zachowały bezpieczny poziom. Wg. CRR/CRD IV wyniosły 59,6 mln zł., zapewniając na koniec 2018r. wskaźniki adekwatności kapitałowej w wysokości : współczynnik kapitału podstawowego TIER I – 14,46 % i łączny współczynnik kapitałowy – 15,58 %. Można zatem stwierdzić , że Bank w 2018r. w znacznym stopniu zrealizował główne cele biznesowe , założone w przedmiotowej Strategii Działania. Poziom wskaźników finansowych prezentuje **Tabela nr 13.**

Tabela 13. Wskaźniki finansowe Banku

	31.12.2017 r.	31.12.2018r.
ROE netto ¹	8,53%	8,27%
ROA netto	0,66%	0,71%
Marża odsetkowa³	2,84%	3,18%
Koszty/Przychody ⁴	60,93%	61,68%
Kredyty/Depozyty ⁵	64,02%	68,06%
Kredyty/Razem źródła finansowania ⁶	62,45%	66,42%

¹ Relacja zysku netto do średniego kapitału podstawowego.

² Relacja zysku netto do średnich aktywów.

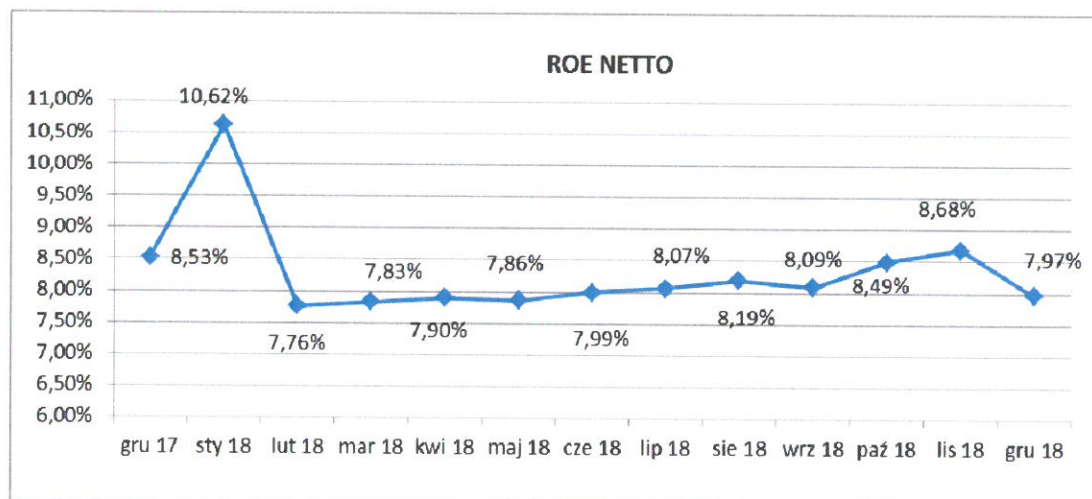
³ Relacja wyniku z odsetek do średnich aktywów.

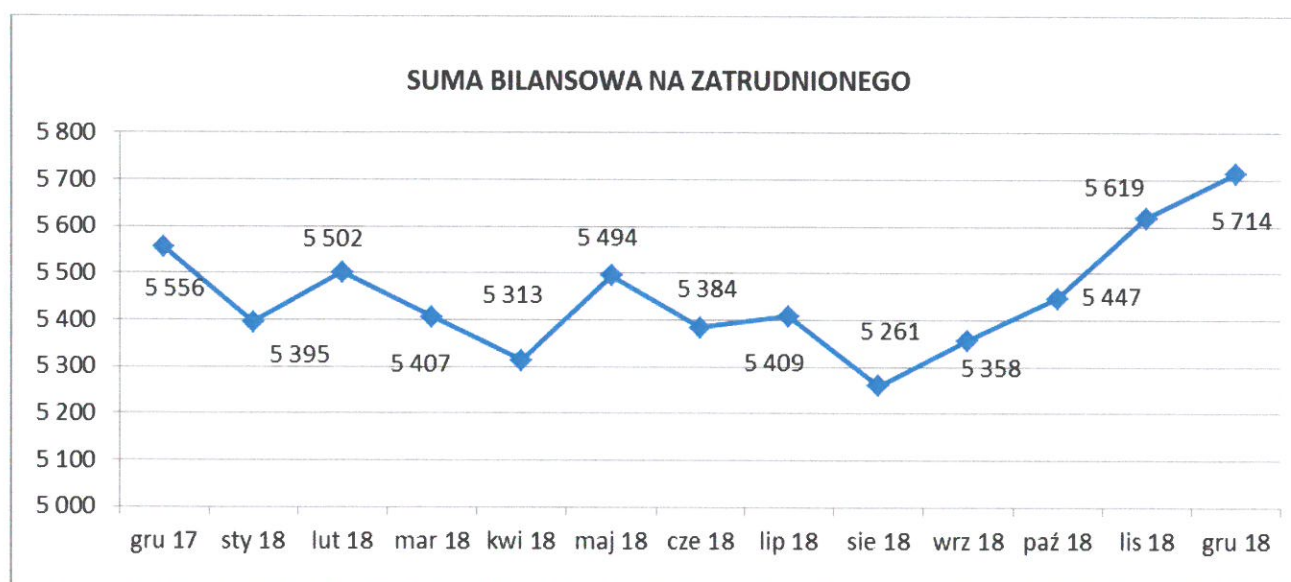
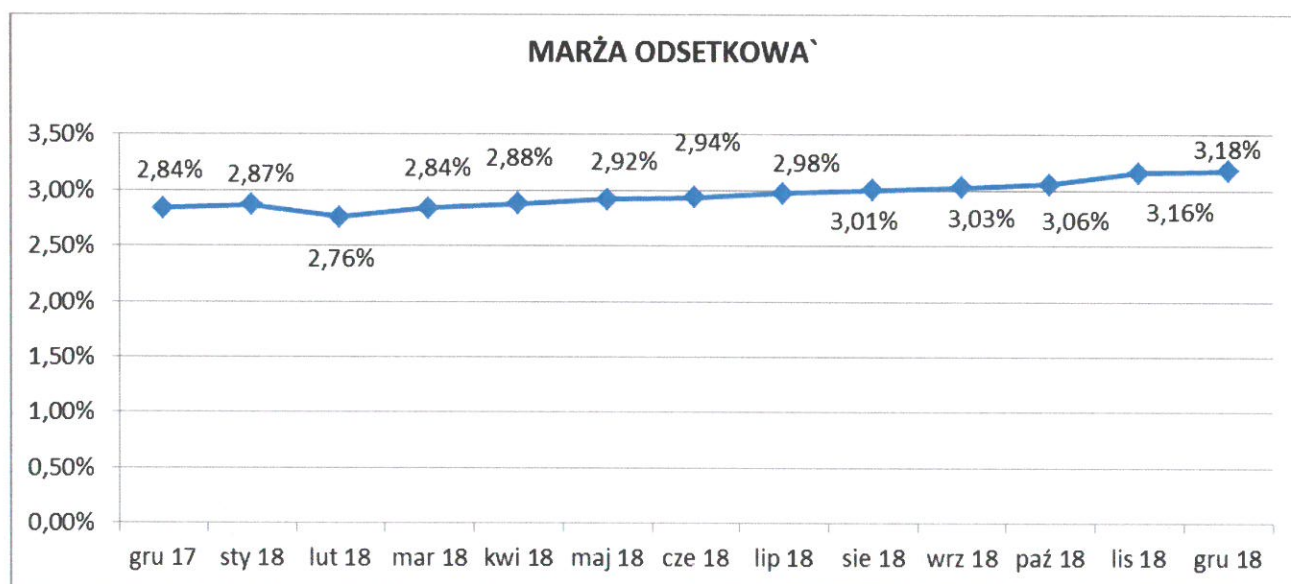
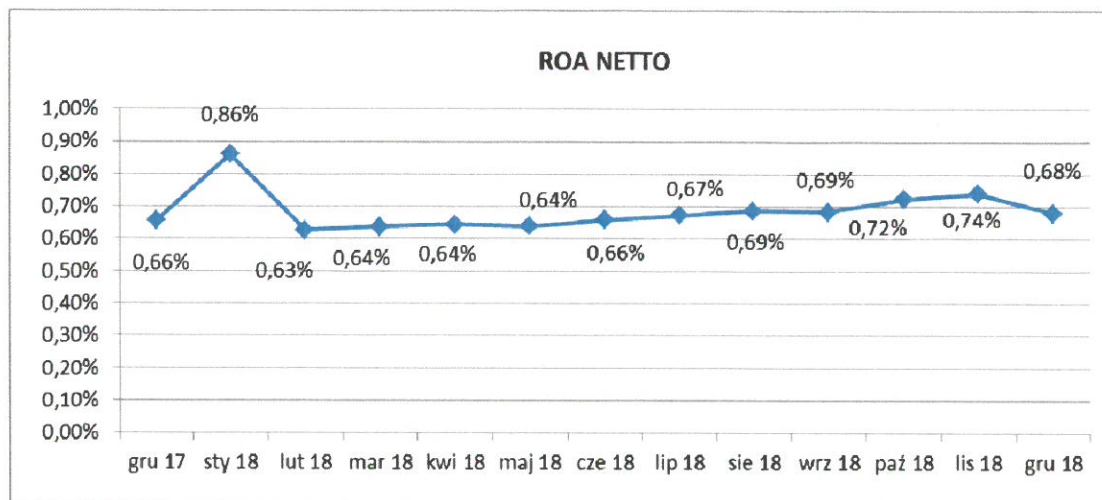
⁴ Relacja sumy kosztów działania i amortyzacji do sumy wyniku z działalności bankowej oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

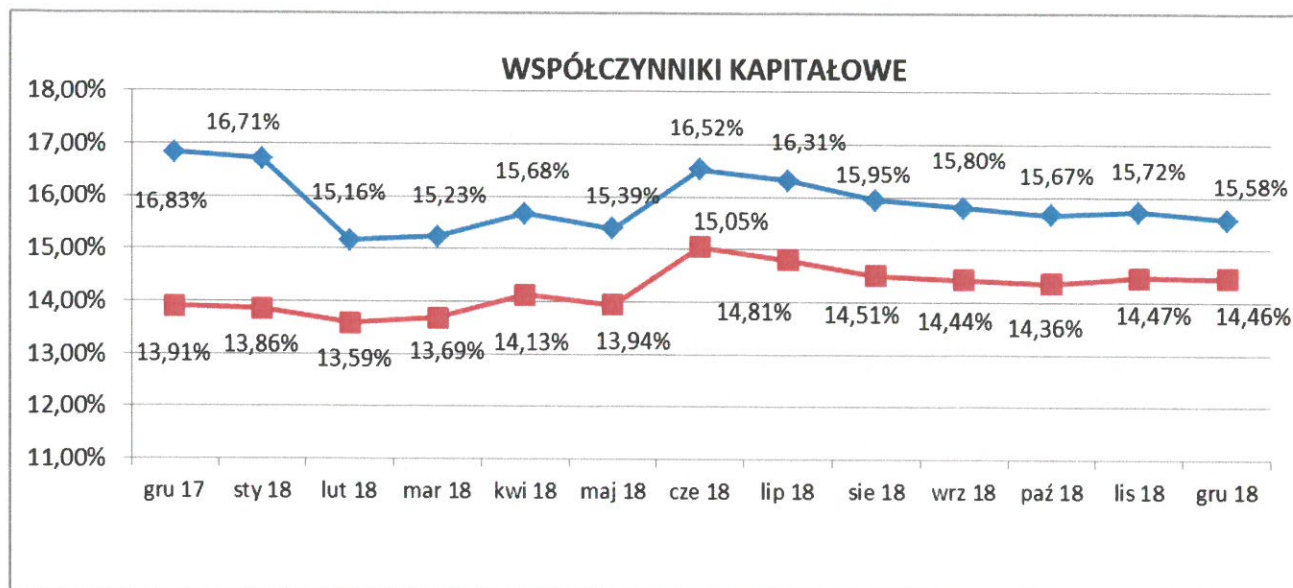
⁵ Relacja kredytów i pożyczek udzielonych klientom (brutto) do depozytów klientów, stan na koniec okresu.

⁶ Relacja kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom do sumy zobowiązań wobec klientów, wyemitowanych obligacji oraz otrzymanych kredytów od innych banków.

Prezentację podstawowych wskaźników efektywności na przestrzeni 2017 r. i 2018r. przedstawiają poniższe wykresy.

VII. KOMUNIKACJA Z KLIENTAMI I CZŁONKAMI BANKU

Bank kontynuuje budowę partnerskich, długofalowych relacji ze swoimi klientami, partnerami i właścicielami opartymi na współpracy przynoszącej korzyści obu stronom. Lojalność i etyka są naczelną wartością tej współpracy.

Do kontaktu z Klientami wykorzystywane były różnorodne kanały komunikacji tradycyjne i nowoczesne, m.in. spotkania indywidualne, spotkania organizowane przez Izby Gospodarcze i Samorządy, Targi, Konferencje jak również szkolenia i prezentacje branżowe. Członkowie Zarządu i Kadra Kierownicza uczestniczyli również w różnorodnych konferencjach i szkoleniach organizowanych przez lokalne instytucje i organizacje.

Istotnym kanałem komunikacji z Klientami była przejrzysta i przyjazna użytkownikom strona internetowa Banku www.bsplonsk.pl. Strona Banku to nowoczesna platforma Informacyjna przystosowana do obowiązujących wymogów. Narzędzie posiada panele komunikacyjne pozwalające na szybki kontakt z Bankiem. Możliwość zdalnego administrowania stroną pozwala na szybkie reagowanie na zapytania Klientów.

W połowie 2018 roku został uruchomiony również Fanpage Banku w serwisie Facebooka. Narzędzie to pozwala na bieżąco śledzić aktywność użytkowników, idealnie sprawdza się jako szybki komunikator, pozwalając na darmową promocję usług i produktów Banku w obrębie fanów jak i na płatną reklamę z wykorzystaniem doskonałych narzędzi jakie oferuje platforma.

W III kwartale ub. r. na bazie konsultacji z przedstawicielem Google zostały uporządkowane oraz zaktualizowane wszystkie wizytówki placówek Banku, które funkcjonują w wyszukiwarce Google. Bank stał się pełnym administratorem i właścicielem wizytówek oraz planuje rozszerzenie działalności w tym zakresie. Uruchomione zostały także we własnym zakresie kampanie reklamowe na tej platformie.

W 2018 roku kontynuowano wydawanie biuletynu informacyjnego „NASZ BANK”, który był dystrybuowany do Członków Banku oraz Klientów w placówkach Banku oraz na wszelkiego rodzaju spotkaniach i eventach. W Biuletynie prezentowane są wyniki ekonomiczne oraz najważniejsze informacje z życia Banku.

Rok 2018 mijał pod znakiem 120 – lecia istnienia Banku. Przygotowania do obchodów rozpoczęto już w 2016 roku, zlecając opracowanie monografii Banku pod tytułem „Bank Spółdzielczy w Płońsku – historia i współczesność”. Publikacja ukazała się w połowie 2018r. i prowadzi czytelnika poprzez kolejne dekady

jego działalności - od początków w 1898 roku po czasy współczesne, prezentując najważniejszych ludzi związanych z Bankiem oraz główne wydarzenia.

Zrealizowano kilka innych inicjatyw z myślą o klientach. W ostatnim dniu sierpnia zorganizowano wspólnie z Urzędem Miasta Płońsk i Miejskim Centrum Kultury w Płońsku jubileuszowy koncert z udziałem wielu gwiazd estrady.

Kolejną inicjatywą z okazji jubileuszu było stworzenie wcześniej wspomnianego fanpage Banku na facebooku. Pod kątem produktowym dla młodzieży, która ukończyła 13 rok życia przygotowano bezpłatny, atrakcyjny rachunek z dostępem do bankowości internetowej i mobilnej – Happy Konto. Z okazji jubileuszu wprowadzono także promocje kredytów: gotówkowego oraz mieszkaniowego oraz rozpoczęto rozłożoną na 2 lata kampanię „120 drzew na 120-lecie Banku”, które na stałe wpiszą się w krajobraz miasta będącego siedzibą Banku.

Podobnie jak w ubiegłych latach komunikacja z otoczeniem opierała się na zasadach: przejrzystości, rzetelności, wiarygodności i porównywalności danych. W Banku obowiązywały Zasady Dobrych Praktyk Bankowych oraz Zasady Etyki Banku Spółdzielczego w Płońsku jak również wydane przez KNF „Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”. Efektem wdrażania Zasad była „Polityka Banku w relacjach z członkami”, zatwierdzona przez Zebranie Przedstawicieli.

Powyższe działania zapewniły Bankowi wzmocnienie dobrego wizerunku oraz zaufania Klientów, co w konsekwencji przełożyło się na stabilizację bazy depozytowej oraz zaspokojenie potrzeb kredytowych klientów, przy jednoczesnym zachowaniu norm płynności.

VIII. SPOŁECZNA DZIAŁAŁOŚĆ BANKU

Pomimo coraz mniejszych możliwości poprawy efektywności, Bank w poczuciu społecznej odpowiedzialności biznesu, wzorem lat poprzednich uczestniczył – poprzez sponsoring i darowizny - w przedsięwzięciach o istotnym znaczeniu lokalnym. Bank reagował na potrzeby społeczeństwa i starał się je wspierać, szczególnie w zakresie kultury, sportu, edukacji, przeznaczając w 2018 r. na ten cel 78,3 tys. zł. Bank współpracował z samorządami, był fundatorem nagród w konkursach organizowanych przez placówki oświatowe, samorządowe czy kościelne. Wspierał kluby sportowe i organizacje pozarządowe oraz uczestniczył w wielu imprezach o charakterze charytatywnym.

IX. DZIAŁAŁOŚĆ MARKETINGOWA BANKU

Działania marketingowe podejmowane przez Bank w 2018 r. koncentrowały się na wzmacnianiu relacji z Klientami, promocji produktów i usług Banku oraz na kreacji pozytywnego wizerunku w środowisku lokalnym i w sektorze finansowym jako zaangażowanej w sprawy lokalne, finansowej instytucji zaufania publicznego oraz członka Grupy BPS, KZBS jak również założyciela i członka ZBP. Działania o charakterze wizerunkowym miały szczególne znaczenie w budowaniu pozytywnego przekazu w kontekście nie najlepszej sytuacji niektórych banków spółdzielczych i instytucji finansowych.

Bieżące działania związane z promocją Banku i jego produktów realizowane były z wykorzystaniem zaplanowanych na ten cel środków. Wydatki na szeroko rozumianą działalność marketingową w 2018r.

wyniosły 397,3 tys. zł. W tej sumie największy udział należał do promocji medialnej, związanej z obchodami 120-lecia istnienia Banku Spółdzielczego w Płońsku – 128,4 tys. zł., wydatków związanych z kampaniami i upominkami reklamowymi w kwocie 116,8 tys. zł. oraz sponsoring - 78,3 tys. zł. Wydatki związane z udziałem we wszystkich kampaniach produktowych Grupy BPS wyniosły 33,9 tys. zł. natomiast kalendarze, kartki świąteczne oraz wydanie biuletynu informacyjnego to koszty ok. 34,3 tys. zł. Bank promował swoje produkty oraz wizerunek poprzez:

- 1) reklamy zewnętrzne i ogłoszenia (prasa lokalna, radio, e-marketing, outdoor) oraz podczas spotkań tematycznych różnych grup zawodowych (rolnicy, studenci, lekarze itd.)
- 2) zakup drobnych upominków o charakterze reklamowym,
- 3) dystrybucję materiałów reklamowych w placówkach oraz podczas konferencji i eventów,
- 4) rozwój fanpage Banku oraz strony internetowej
- 5) wydatki na fundusz promocyjny Zrzeszenia.

Bank Spółdzielczy w Płońsku jest członkiem Związku Banków Polskich i Krajowego Związku Banków Spółdzielczych i ceni członkostwo w tych organizacjach, ponieważ zapewniają one Bankowi obok dostępu do szeroko rozumianej informacji dotyczącej sektora bankowego i uczestnictwa w konsultacjach z Komisją Nadzoru Finansowego i Przedstawicielami Rządu również promocję Banku na forum tych organizacji.

X. SYSTEM ZARZĄDZANIA BANKIEM

W okresie objętym sprawozdaniem w Banku funkcjonował system zarządzania Bankiem obejmujący w szczególności system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej. System zarządzania Bankiem był adekwatny do skali i zakresu prowadzonej działalności oraz dostosowany do profilu ryzyka i stopnia złożoności działalności Banku.

W 2018 r. przestrzegano zasady ostrożnego i bezpiecznego zarządzania Bankiem, zgodnie z obowiązującymi przepisami, regulacjami ostrożnościowymi i dobrą praktyką bankową.

Skuteczne zarządzanie Bankiem w okresie sprawozdawczym było zapewnione poprzez:

1. świadome podejmowanie ryzyka,
2. wyraźne zdefiniowanie zasady zarządzania ryzykiem, TWS oraz plany awaryjne,
3. jasny podział kompetencji i odpowiedzialności,
4. sprawne metody uwzględniania ryzyka w wycenie oferowanych produktów,
5. uwzględnienie korelacji w ocenie całkowitego ryzyka ponoszonego przez Bank,
6. efektywny system kontroli wewnętrznej.

Zarząd Banku stosuje Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjęte uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 r. (Dz. Urz. KNF poz. 17).

Zarząd wprowadził zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą „Politykę wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Płońsku” oraz „Zasady wypłacania zmiennych składników wynagrodzeń osobom, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Płońsku”. Procedury określają zasady przyznawania i wypłacania wynagrodzenia zmiennego pracownikom Banku mającym istotny wpływ na ryzyko, w tym Członkom Zarządu. Informacje dotyczące procesu ustalania zmiennych składników wynagrodzeń i kształtowania wynagrodzeń podstawowych jak również informacje ilościowe

o wynagrodzeniach Członków Zarządu Bank prezentuje w Raporcie Rocznym - informacje podlegające ujawnieniu Banku Spółdzielczego w Płońsku, który podlega upublicznieniu na stronie internetowej Banku.

W Banku obowiązuje zatwierdzona przez Zebranie Przedstawicieli

„Procedura oceny kompetencji kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Płońsku” oraz przyjęte przez Zarząd i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą „Zasady wyboru i oceny odpowiedniości Członków Zarządu, Zarządu Banku oraz osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Spółdzielczym w Płońsku”. Zarówno Członkowie Zarządu, jak też Członkowie Rady Nadzorczej są objęci coroczną oceną odpowiedniości.

Zarówno Członkowie Zarządu jak też Członkowie Rady Nadzorczej uczestniczyli w analizowanym okresie w szkoleniach zewnętrznych z zakresu zarządzania bankiem i nadzoru nad ryzykiem.

1. System zarządzania ryzykiem

Podjęcie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwaniu form zabezpieczenia się przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ryzyka nie można wyeliminować, ale można je ograniczać poprzez świadome i efektywne zarządzanie w obszarze ekonomicznym, prawnym, organizacyjnym i kadrowym.

Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy maksymalizacją dochodu i kontrolowaniem ryzyka. Działalność Banku wymagała od Zarządu zdolności do efektywnego identyfikowania, pomiaru lub szacowania i oceny ryzyka, jak również monitorowania, raportowania i jego kontroli. Pomiar ryzyka, na które narażony jest Bank, pozwalał lepiej rozumieć zagrażające ryzyko, podejmować lepsze decyzje oraz racjonalniej wykorzystywać zasoby Banku. Powiązanie ponoszonego ryzyka z aktualnym stanem kapitałów własnych Banku stanowiło o bezpieczeństwie działalności w roku sprawozdawczym.

System zarządzania ryzykiem określał m.in. rolę i obowiązki organów, komórek i jednostek organizacyjnych w procesie zarządzania ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem odbywało się zgodnie z zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Strategią oraz zasadami polityk w zakresie ryzyka uznanego za istotne. Zarząd koncentrował się na identyfikowaniu, monitorowaniu i ograniczaniu rodzajów ryzyka, tj:

1. ryzyka kredytowego i kontrahenta (w tym ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych i ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie) wraz z ryzykiem koncentracji zaangażowań oraz rezydualnym,
2. ryzyka płynności i ryzyka finansowania,
3. ryzyka rynkowego w tym ryzyka walutowego,
4. ryzyka ogólnego stóp procentowych w portfelu bankowym,
5. ryzyka operacyjnego wraz z ryzykiem prowadzenia działalności, ryzykiem IT, ryzykiem prawnym, ryzykiem modeli, ryzykiem zasobów ludzkich oraz finansowanie terroryzmu i pranie pieniędzy,
6. ryzyka kapitałowego (niewypłacalności),
7. ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej,
8. ryzyka cyklu gospodarczego,
9. ryzyka braku zgodności,
10. ryzyka zarządzania.

Rada Nadzorcza oraz Zarząd oceniały ryzyko generowane przez Bank na podstawie miesięcznych i kwartalnych raportów przygotowywanych przez niezależny od jednostek biznesowych, odpowiedzialny za pomiar lub szacowanie, monitorowanie i raportowanie Zespół Oceny Ryzyka.

Raporty przedstawiały informacje dotyczące profilu i poziomu ryzyka, jak również informacje z zakresu przestrzegania ustalonych przez Komisję Nadzoru Finansowego norm nadzorczych (M3, M4 oraz LCR) jak również wyniki pomiaru ustalonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku wewnętrznych limitów ostrożnościowych.

Zarządzanie ryzykiem miało na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz rentowności działalności biznesowej w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym.

A. Ryzyko kredytowe i kontrahenta

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym i kontrahenta jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości oraz bezpieczeństwo rozumiane jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosował metodę standardową. Zarządzaniu ryzykiem kredytowym służyła organizacja procesu zarządzania zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a w szczególności:

1. obowiązywał rozdział funkcji pracowników generujących ryzyko od funkcji oceny i kontroli ryzyka,
2. decyzje kredytowe zapadały na kilku poziomach decyzyjnych, w zależności od wysokości zaangażowania klienta i ryzyka transakcji kredytowej,
3. Bank monitorował ekspozycje kredytowe, w tym zabezpieczone hipotecznie oraz ekspozycje detaliczne,
4. w Centrali Banku funkcjonowało odrębny Zespół zajmujący się ekspozycjami kredytów zagrożonych, niezależne od działalności operacyjnej,
5. w Centrali Banku funkcjonował Zespół Analiz Kredytowych, który dokonywał oceny zdolności kredytowej i ryzyka kredytowego pojedynczej transakcji kredytowej, do którego analizy trafiały transakcje kredytowe Klientów w stosunku, do których zaangażowanie przekraczało 100 tys. zł (poziom był ustalany indywidualnie dla każdej placówki operacyjnej Banku – i był dostosowany do struktury portfeli poszczególnych Oddziałów). Zespół ten odpowiedzialny był za opracowanie procedur oceny zdolności kredytowej w podziale na segmenty klientów (osoby fizyczne, rolnicy, podmioty gospodarcze, jednostki samorządu terytorialnego),
6. w Centrali Banku funkcjonował Zespół Monitoringu Ekspozycji Kredytowych, którego zadaniem podstawowym był okresowy monitoring sytuacji ekonomiczno – finansowej Klientów,
7. ustalono limity ograniczające ryzyko branżowe, a także w zakresie koncentracji zabezpieczeń oraz koncentracji geograficznej.

Jakość portfela kredytowego z uwzględnieniem podmiotów wg stanu na dzień 31.12.2018 r. przedstawia **Tabela nr 14.**

Tabela 14. Struktura jakościowa portfela kredytowego wg. stanu na dzień 31.12.2018 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan kredytów w sytuacji:					Ogółem
		Normalnej	Pod obserwacją	Poniżej standardu	Wątpliwej	Straconej	
(w tys. zł)							
1	Przedsiębiorcy	188 045	13 249	4 056	864	13 113	219 327
2	Rolnicy	81 087	185	149	605	1 060	83 086
3	Osoby prywatne	53 372	606	69	34	300	54 381
4	Samorządy	30 215	-	-	-	-	30 215
5	Kredyty ogółem	352 719	14 040	4 274	1 503	14 473	387 009

Głównym źródłem ryzyka kredytowego był portfel kredytowy. W stosunku do 2017 r. nastąpiło polepszenie jakości portfela kredytowego. Udział kredytów zagrożonych w obliżu na koniec okresu sprawozdawczego wynosił 5,23%, o 1,4 p.p. mniej jak przed rokiem.

Wskaźnik pokrycia należności zagrożonych rezerwami celowymi wyniósł odpowiednio:

- 46,21% przy uwzględnieniu rezerw utworzonych na odsetki od kredytów,
- 39,64% bez uwzględniania rezerw utworzonych na odsetki od kredytów.

Stan poziomu stopnia wyrezerwowania ekspozycji kredytowych w 2017 r. i w 2018 r. przedstawiono w Tabeli nr 15.

Tabela 15. Stan rezerw na kredyty zagrożone.

Lp	Sytuacja kredytu	31.12.2017 r.		31.12.2018 r.					
		Rezerwy	Rezerwy	Stan kredytów	Stan kredytów	Stan rezerw	Stan rezerw	Rezerwy	Rezerwy
		Kredyty	Kredyty	z uwzględnieniem odsetek	bez uwzględniania odsetek	z uwzględnieniem odsetek na kredyty	bez uwzględniania odsetek na kredyty	Kredyty z uwzględnieniem odsetek	Kredyty bez uwzględniania odsetek
		(w tys. zł)							
1	W sytuacji poniżej standardu	3,61%	3,61%	4 275,6	4 274	201	200	4,70%	4,68%
2	W sytuacji wątpliwej	3,66%	3,25%	1 507,7	1 503	122	120	8,09%	7,98%
3	W sytuacji straconej	58,94%	47,95%	16 945,8	14 473	10 181	7 708	60,08%	53,26%
4	RAZEM	32,23%	26,41%	22 729	20 250	10 504	8 028	46,21%	39,64%

Wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

1. w Banku największe zaangażowanie Klienta w ekspozycje kredytowe oraz podmiotów powiązanych z nim kapitałowo lub organizacyjnie stanowiło 19,49% kapitału uznanego,
2. do wyznaczania poziomu rezerw stosowano pomniejszenia podstawy o wartość zabezpieczenia, z zastosowaniem zasad wynikających z wymogów nadzorczych,
3. portfel detalicznych ekspozycji kredytowych stanowił 2,16% obliża kredytowego, wskaźnik jakości kredytów ukształtował się na poziomie 2,9%,

4. portfel ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie stanowił 56,16%, obligi kredytowego, wskaźnik jakości kredytów ukształtował się na poziomie 5,86%,
5. suma należności z tytułu transakcji z osobami wewnętrznymi wyniosła 2 508 tys. zł., co stanowiło 4,53% kapitału podstawowego Tier I i nie przekroczyła obowiązujących w tym zakresie limitów (limitu wewnętrznego ustalonego na poziomie max. 10% kapitału podstawowego Tier I i limitu zewnętrznego na poziomie max 25% kapitału podstawowego Tier I).

B. Ryzyko płynności i ryzyko finansowania

Celem zarządzania płynnością finansową Banku było dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych oraz utrzymywanie wszystkich wskaźników płynnościowych, w tym przede wszystkim nadzorczych miar płynności (M3 i M4) oraz wskaźnika LCR, na bezpiecznych poziomach, zgodnych z obowiązującymi wymogami. Stabilność pozyskiwanych środków i systematyczny wzrost kwoty osadu na depozytach są szczególnie istotne dla finansowania długoterminowych należności Banku.

Zarząd zarządza płynnością poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku. W tym celu Bank analizował zapotrzebowanie na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia, w odpowiedni sposób kształtował strukturę terminową pozycji Banku, utrzymując jednocześnie odpowiedni poziom aktywów płynnych. Udział kredytów i pożyczek netto w aktywach netto na koniec roku osiągnął poziom 57,80%. Relacja obligi kredytowego do stanu depozytów wyniosła 68,29% a do depozytów stabilnych 92,25%. Aktywa płynne (aktywa nieobciążone) na koniec roku stanowiły 32,54% aktywów netto. Nadwyżka depozytów ponad kredyty na koniec roku wyniosła 179,7 mln zł. Baza depozytów charakteryzowała się stabilnością. Relacja depozytów stabilnych do depozytów ogółem kształtowała się na poziomie 74,02%.

Bank posiadał znaczące nadwyżki środków płynnych, które lokował na rynku pieniężnym w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe. Wskaźniki płynności do 1 m-ca i do 3 m-ca kształtowały się na bezpiecznym poziomie. Niemniej Bank asekuracyjnie posiadał limit dopuszczalnego debetu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym w kwocie 9 mln. zł. W omawianym okresie Bank spełniał obowiązujące nadzorcze normy płynności. Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych dla ryzyka płynności. Poziom ryzyka płynności nie stanowił zagrożenia dla terminowej spłaty zobowiązań.

C. Ryzyko ogólne stóp procentowych w portfelu bankowym

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej była maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych; minimalizacja negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy jak również utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału, wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odbywa się w sposób całościowy. Zarządzaniem objęto wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku. W pomiarze ryzyka brana była pod uwagę aktualna i planowana działalność Banku.

W 2018 r. Bank monitorował ryzyko stopy procentowej za pomocą luki (niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych), analizował:

1. ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania,
2. ryzyko bazowe,
3. ryzyko opcji klienta,
4. ryzyko krzywej dochodowości.

Analiza obejmowała wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy i fundusze własne. Ryzyko stopy procentowej w Banku znajduje się na poziomie umiarkowanym. Analiza ryzyka stopy procentowej wykazała, iż na zmianę wyniku odsetkowego Banku większy wpływ ma ryzyko przeszacowania niż ryzyko bazowe. Analiza krzywej dochodowości wskazuje, że Zarząd Banku prawidłowo zainwestował środki, stopy na rynku znajdują się na poziomie nieco niższym niż rentowność osiągana przez Bank. Ryzyko przedterminowych spłat kredytów lub zerwań depozytów Bank ocenia jako niski. Ryzyko opcji klienta zarządzane jest w szczególności przez stosowaną politykę cenową oraz taryfę opłat i prowizji. Ogólna zasada dotyczy ograniczenia opcji klienta poprzez stosowanie zerowych, w stosunku do pierwotnych ustaleń stawek procentowych, w przypadku przedterminowego wycofania depozytu oraz prowizji rekompensacyjnej przy wcześniejszej spłacie kredytu. Niezależnie od sporządzanej analizy ryzyka stopy procentowej w odniesieniu do pozycji wrażliwych na zmianę stóp procentowych, oceniany był potencjalny wpływ na wynik odsetkowy i fundusze własne Banku, posiadanych zobowiązań pozabilansowych z tytułu przyznanych a nie wykorzystanych przez klientów linii kredytowych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przeprowadzano testy warunków skrajnych, obejmujące spadek podstawowych stóp procentowych o 200 pb.

D. Ryzyko walutowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym było dążenie do utrzymania pozycji walutowej całkowitej w wysokości, która nie wymaga utrzymania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Zarządzaniu ryzykiem służyła organizacja procesu zarządzania zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a w szczególności zapewniono podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym uwzględniający rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna działalność walutowa) od funkcji niezależnej jego oceny i kontroli. Powyższy rozdział zachowany jest również na szczeblu Zarządu.

Zarządzanie pozycją walutową polegało na monitorowaniu poszczególnych pozycji w oparciu o sporządzany raport przez Zespół Oceny Ryzyka (ZOR), zmiany pozycji wynikające z bieżących operacji wykonywanych przez Oddziały Banku, obowiązujące limity pozycji walutowych, jak również kształtowanie się kursów na międzybankowym rynku walutowym.

Na dzień 31.12.2018 r. limity ograniczające ryzyko walutowe nie zostały przekroczone, nie wystąpił również wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego. Skala działalności walutowej była niewielka. Aktywa walutowe na koniec roku stanowiły 1,76% sumy bilansowej, pasywa 1,75%. Poziom ryzyka walutowego oceniono jako niski.

Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych, które obejmowały wzrost/spadek kursu walut o 30 %, prognozując wpływ zmian na poziom całkowitej pozycji walutowej Banku, fundusze własne Banku oraz planowany wynik finansowy brutto.

Głównymi walutami, w jakich Bank przeprowadzał transakcje były: EUR, USD okazjonalnie GBP. Działalność walutowa Banku w 2018 roku skupiała się na zaspokajaniu potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej. Skala działalności walutowej i generowane ryzyko przy obecnych warunkach rynkowych, jak i w sytuacji skrajnych warunków nie stanowiły zagrożenia dla funkcjonowania Banku.

E. Ryzyko operacyjne

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym było ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, budowę

świadomości pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko prawne było stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwą ochronę interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia a także korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa było systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze. Bank posiada odpowiedni system zarządzania bezpieczeństwem informacji zapewniający poufność, integralność, dostępność, niepodważalność i wiarygodność danych, uwierzytelnianie oraz procedury w zakresie odzyskiwania danych utraconych wskutek awarii systemu lub błędu człowieka.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko modeli było dążenie do stosowania prostych modeli o uznanym charakterze, monitoring strat w ramach rejestrów ryzyka operacyjnego, walidacja i administrowanie w ramach corocznych przeglądów zarządczych polityk, strategii, instrukcji, procedur zarządzania ryzykiem w sposób zapewniający minimalizację potencjalnych strat.

Z ryzykiem operacyjnym związane jest również ryzyko w obszarze zasobów ludzkich, które Bank definiuje jako ryzyko zakłóceń działalności podmiotu wskutek niemożności pozyskania i utrzymania pracowników i menedżerów o odpowiednich kwalifikacjach. Ryzyko dotyczące czynnika ludzkiego w funkcjonowaniu Banku związane jest również z dostępnością i kwalifikacjami pracowników, ich fluktuacją, zdolnością do adaptacji, kulturą pracy, absencją, zmęczeniem związanym z wykonywaniem pracy w godzinach nadliczbowych lub długotrwałym niewykorzystywaniem urlopu wypoczynkowego.

W zakresie zagadnienia związanego z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniem terroryzmu zostały określone m.in. zasady stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, oceny ryzyka, identyfikacji klientów dokonujących transakcji, prowadzenia Rejestru Transakcji, przekazywania danych o transakcjach do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, wstrzymania transakcji, blokady rachunku jak również zamrażania wartości majątkowych.

W 2018 r. zdarzenia i incydenty ryzyka operacyjnego generujące rzeczywiste i potencjalne straty ewidencjonowano w systemie informatycznym, wspomagającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Bank dokonywał wyceny zdarzeń, ustalając rzeczywiste i potencjalne koszty, które za 2018 r. oszacowano na kwotę 10,3 tys. zł. Bank określił tolerancję/apetyt na ryzyko oraz zdefiniował procesy kluczowe i krytyczne, dla których opracował plany ciągłości działania.

Monitorowaniem zdarzeń ryzyka operacyjnego zajmował się Zespół Oceny Ryzyka. Bank wyznaczał wymóg kapitałowy, stosując metodę podstawowego wskaźnika. Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne na koniec 2018 r. wyniósł 3 166,2 tys. zł.

W ocenie Zarządu system zarządzania ryzykiem operacyjnym był adekwatny do skali i profilu działalności. Bank kładł duży nacisk na zabezpieczenie się przed skutkami ryzyka operacyjnego, pamiętając jednak o kosztach tych zabezpieczeń.

Testy warunków skrajnych ryzyka operacyjnego obejmowały 3-krotny wzrost oszacowanych kosztów zarejestrowanych zdarzeń operacyjnych z okresu 3 lat wstecz.

F. Ryzyko kapitałowe

Celem strategicznym w zakresie ryzyka kapitałowego było zapewnienie odpowiedniej struktury funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności. Bank realizował powyższe poprzez optymalizację wyniku finansowego oraz przeznaczanie go na zwiększenie funduszy własnych Banku. W okresie sprawozdawczym Bank przeznaczył 98,7% zysku netto na fundusze własne niepodzielne.

Fundusze własne na 31.12.2018 r. wynosiły 63 926 tys. zł. W strukturze funduszy dominowały fundusze podstawowe (89,51 % funduszy własnych), w tym fundusz zasobowy, który stanowił ponad 85 % wszystkich funduszy. Na koniec omawianego okresu nastąpił spadek funduszu udziałowego do poziomu 2,61 % oraz spadek funduszy uzupełniających do poziomu 12,76% ogółu funduszy brutto.

Strukturę funduszy własnych brutto przedstawiono w **Tabeli nr 16**.

Tabela 16. Struktura funduszy własnych Banku wg stanu na dzień 31.12.2018 r.

L.p.	Struktura funduszy	31.12.2017 r.		31.12.2018 r.		Dynamika
		Wartość (w tys. zł)	Struktura	Wartość (w tys. zł)	Struktura	2017/2016 %
1	Fundusze podstawowe	51 727	82,8%	55 948	87,5%	108,2%
1	Fundusz zasobowy	49 029	78,4%	53 317	83,4%	108,7%
2	Fundusz udziałowy	1 698	2,7%	1 631	2,6%	96,1%
	Fundusz ogólnego ryzyka	1 000	1,6%	1 000	1,6%	100,0%
3	Fundusze uzupełniające w tym :	10 777	17,2%	7 978	12,5%	74,0%
	fundusz z aktual. Wyceny	131	0,2%	131	0,2%	100,0%
	fundusz z tytułu zalicz. emisji obligacji własnych	10 646	17,0%	7 847	12,3%	73,7%
	RAZEM	62 504	100%	63 926	100%	102,3%

Poczynając od 01.01.2014 r. w zakresie rachunku funduszy własnych i adekwatności kapitałowej obowiązują przepisy Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. (CRR) oraz Rozporządzenie uzupełniające nr 241/2014 z 14.01.2014r.

Od 31.03.2018 r. Bank – po wprowadzeniu wymaganych Rozporządzeniem zmian w Statucie i uzyskaniu zgody KNF – zaliczał do funduszy własnych udiały wniesione do tego dnia włącznie.

Poziom funduszy własnych wg. CRR/CRD na dzień 31.12.2018 r. przedstawiono w **Tabeli nr 17**.

Tabela nr 17. Fundusze własne wg. CRR/CRD uwzględniane do wyliczenia współczynników kapitałowych

		Stan (w tys. zł) 31.12.2018 r.	Struktura
1.	Fundusz udziałowy	1 630	2,7%
2.	Fundusz zasobowy	53 317	89,5%
3.	Fundusz ogólnego ryzyka	1 000	1,7%
4.	Korekty funduszy Tier I	-618	

5.	Fundusze Tier I po korektach	55 329	92,8%
6.	Zobowiązania podporządkowane (obligacje)	7 847	13,2%
8.	Korekty funduszy Tier II	-4 062	
9.	Rezerwa na ryzyko ogólne	480	0,8%
10	Fundusze Tier II po korektach	4 265	7,2%
11.	Razem fundusze własne netto	59 594	100%

Adekwatność kapitałowa Banku oceniana była w oparciu o sformalizowane procedury wewnętrzne, zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku. Badaniu podlegały wszystkie ryzyka zidentyfikowane w Banku, w wyniku czego tworzono wymóg kapitałowy. Dodatkowy kapitał tworzony był w większości na podstawie wyników testów warunków skrajnych.

Stres testy dla ryzyka kapitałowego obejmowały 3 warianty zmian i ich wpływu na wielkość współczynnika kapitałowego tj. obniżenie o 2 % funduszy własnych, pełne wykorzystanie limitów alokacji kapitału, zakładanych w Planie ekonomiczno – finansowym oraz wzrost ekspozycji zagrożonych niewykonaniem zobowiązania o 15% wartości nominalnej kredytów plus 20% przychodów z prowizji do minimalnego wymogu na ryzyko operacyjne. Wymóg kapitałowy na ryzyka I Filara obliczany był miesięcznie, na ryzyka II Filara kwartalnie.

W 2018 r. odpowiedni poziom oraz właściwa struktura funduszy własnych w pełni zabezpieczały ryzyko związane z prowadzoną działalnością. Sytuacja w obszarze adekwatności kapitałowej była stabilna. Całkowity współczynnik kapitałowy w całym okresie kształtował się na dobrym poziomie, zapewniając bezpieczeństwo środków zgromadzonych na rachunkach bankowych. Wymogi kapitałowe prezentuje **Tabela nr 18.**

Tabela 18. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka wg stanów na 31.12.2018r.

RYZIKO	WYMÓG KAPITAŁOWY
FILAR I	
Ryzyko Kredytowe	27 436
Ryzyko Rynkowe	-
Ryzyko Operacyjne	3 166
Ryzyko Koncentracji	-
SUMA	30 602
FILAR II	
Ryzyko kredytowe	1 236
Ryzyko stopy procentowej	873
SUMA	2 109
Oszacowany wymóg kapitałowy	32 711
Łączny współczynnik kapitałowy	15,58%
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	14,57%
Współczynnik kapitału Tier I	14,46%

Łączny współczynnik kapitałowy został obliczony zgodnie z wytycznymi zawartymi w standardach CRR. Relacja całkowitego wymogu kapitałowego do funduszy własnych netto wynosiła 54,9%. Nadwyżka funduszy ponad wymagany kapitał wewnętrzny wynosząca 26,9 mln zł. pozwala na rozszerzenie działalności i umożliwia stabilny rozwój Banku.

G. Ryzyko wyniku finansowego

Ryzyko wyniku finansowego rozumiane jest jako ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału w tym ryzyko odnoszące się do niewłaściwej dywersyfikacji źródeł osiąganego wyniku finansowego lub niezdolności Banku do utrzymania wystarczającego i stabilnego poziomu rentowności wynikającego z zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą planów finansowych. Ryzyko to obejmuje ryzyko strategiczne, ryzyko wyniku finansowego, ryzyko otoczenia ekonomicznego, ryzyko regulacyjne, ryzyko konkurencji, gdzie:

1. ryzyko strategiczne (działalności, biznesowe) - ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany
2. ryzyko otoczenia ekonomicznego – ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na Bank (cykliczności),
3. ryzyko prawne - prawdopodobieństwo poniesienia strat materialnych i niematerialnych, powstające m.in.: na skutek błędnego lub zbyt późnego opracowania lub uchwalenia regulacji prawnych, niestabilności uregulowań prawnych, zmian w orzecznictwie, błędnego ukształtowania stosunków prawnych, jakości dokumentacji formalno - prawnej czy niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub organów administracji publicznej rozstrzygających sprawy sporne prowadzone z innymi podmiotami,
4. ryzyko konkurencji – ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurowania) mających niekorzystny wpływ na Bank.

W 2018 r. ryzyko wyniku finansowego było uznane za ryzyko nieistotne. Z uwagi jednak na istotne znaczenie wyniku finansowego w procesie zwiększania funduszy własnych, Bank analizuje ryzyko wyniku finansowego w stosunku do potrzeb prowadzenia bieżącej działalności. Bank zarządzał ryzykiem wyniku finansowego opracowując Plan ekonomiczno – finansowy, który uwzględniał wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyka i adekwatność kapitałową w okresie planowanym. Zasady zarządzania ryzykiem poprzez analizę realizacji założeń Planu i Strategii działania określała „Instrukcja sporządzania i monitorowania Strategii działania oraz planu ekonomiczno – finansowego Banku Spółdzielczego w Płońsku”, jak również „Instrukcja zarządzania ryzykiem wyniku finansowego w Banku Spółdzielczym w Płońsku”. W ramach testów warunków skrajnych dla ryzyka wyniku finansowego Bank analizował:

1. wpływ zmian annuizowanej wartości kosztów działania o wartość odchylenia standardowego w okresie 12 m-cy na wartość wyniku finansowego,
2. wpływ utworzenia rezerw dla dwukrotnego wzrostu kredytów zagrożonych (zgodnie z testem warunków skrajnych dla ryzyka kredytowego),
3. wpływ wzrostu konkurencji na rynku lokalnym, co spowoduje spadek skali działania, w wyniku czego następuje:
 - a) odpływ bazy depozytowej o 5% oraz spadek kosztów odsetkowych o 5%;
 - b) zmniejszenie portfela kredytów oraz spadek przychodów z odsetek o 10%;
 - c) spadek przychodów z tytułu prowizji o 5%,
 - d) wzrost kosztów działania o aktualny poziom inflacji.

I. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej

Ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów.

J. Ryzyko zarządzania

Ryzyko związane z niewłaściwym zarządzaniem, złą identyfikacją i ograniczaniem ryzyka prowadzonej działalności, brakiem lub niewystarczającym działaniem kontroli wewnętrznej, nieodpowiednim stosowaniem procedur wewnętrznych lub ich nieprzestrzeganiem.

Ryzyko braku zgodności

Skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych.

Ryzyko cyklu gospodarczego

Ryzyko wpływu niekorzystnej fazy cyklu gospodarczego (spowolnienia lub recesji) na wynik finansowy i poziom kapitałów własnych Banku.

2. System kontroli wewnętrznej.

W Banku funkcjonował system kontroli wewnętrznej dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku, w sposób trwały i spójny wkomponowany w funkcjonowanie Banku jako całości oraz stanowiący podstawę bezpiecznego i stabilnego prowadzenia działalności.

Cele główne systemu kontroli wewnętrznej określone w przepisach zewnętrznych i implementowane w Banku były następujące:

Celem systemu kontroli wewnętrznej (wg Prawa Bankowego) było zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w banku,
- 4) zgodności działania banku z przepisami prawa regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Na proces zapewniania realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej składały się:

- 1) organizacja kontroli wewnętrznej – wielostopniowa, sformalizowana kontrola wewnętrzna, objęta systemem raportowania i oparta na planach określonych w matrycy funkcji kontroli,
- 2) mechanizmy kontrolne – tj. procedury; podział obowiązków; autoryzacja, w tym zwłaszcza autoryzacja operacji finansowych i gospodarczych; kontrola dostępu; kontrola fizyczna; proces ewidencji w systemach: księgowym, sprawozdawczym i operacyjnym oraz operacji finansowych i gospodarczych; inwentaryzacja; dokumentowanie odstępstw; wskaźniki wydajności; szkolenia.
- 3) szacowanie ryzyka nieosiągnięcia w/w celów.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej był zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (trzy linie obrony):

- 1) **Na pierwszy poziom (IP)** składało się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, w tym stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka,
- 2) **Na drugi poziom (IIP)** składało się:
 - a) zarządzanie ryzykiem realizowane przez:

- Zespół Oceny Ryzyka – mający za zadanie identyfikację, pomiar lub szacowanie ryzyka zidentyfikowanego jako istotne, kontrolę, monitorowanie i raportowanie,
- inne komórki niezależnie od zarządzania ryzykiem (Zespół Monitoringu Ekspozycji Kredytowych, Biuro Organizacyjno Prawne i Logistyki, Zespół Restrukturyzacji i Windykacji, Dyrektor Finansowy, Stanowisko ds. przeciwdziałania „praniu pieniędzy”, ABI)
- b) działalność komórki ds. zgodności, realizowanej przez stanowisko zgodności,
- c) działalność komórki kontroli, realizowanej przez stanowisko kontroli

3) **Na trzecim poziomie (IIP)** składała się działalność audytu wewnętrznego realizowanego przez Spółdzielnię Systemu Ochrony na zasadach określonych w umowie Systemu Ochrony w załączniku nr 4 i 11 do umowy.

System kontroli wewnętrznej obejmował: funkcję kontroli, komórkę ds. zgodności oraz niezależną komórkę audytu wewnętrznego.

Na funkcję kontroli składały się: mechanizmy kontrolne, niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Funkcja kontroli realizowana była na pierwszym i drugim poziomie zarządzania.

Bank zapewnił dokumentację funkcji kontroli w szczególności:

- 1) poprzez rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej,
- 2) opis, w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów systemów kontroli z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

Komórka ds. zgodności miała za zadanie identyfikację, ocenę, kontrole i monitorowanie ryzyka braku zgodności w działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie. Usytuowanie organizacyjne komórki ds. zgodności w strukturze organizacyjnej gwarantowało niezależność tej komórce poprzez:

- 1) bezpośrednią podległość Wiceprezesowi Zarządu ds. Finansów i Bezpieczeństwa,
- 2) możliwość bezpośredniego i jednoczesnego komunikowania się z Zarządem i Radą Nadzorczą;
- 3) możliwość jednoczesnego niezależnego raportowania do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku;
- 4) szczególny tryb powoływania i odwoływania, poziomu wynagrodzeń, ochrona przed rozwiązaniem stosunku pracy lub przesunięciem,
- 5) uczestnictwo w posiedzeniach Zarządu,
- 6) uczestnictwo w posiedzeniach Rady Nadzorczej Banku, w przypadku gdy przedmiotem posiedzenia są zagadnienia, które bezpośrednio dotyczą systemu kontroli wewnętrznej lub zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- 7) uczestnictwo co najmniej raz w roku w posiedzeniach Rady Nadzorczej, na których jest omawiana działalność komórki ds. zgodności.

Struktura organizacyjna komórki ds. zgodności była dostosowana do zakresu prowadzonej działalności oraz poziomu ryzyka na jaki Bank był narażony. Stanowisko zgodności działało w oparciu o „Regulamin funkcjonowania komórki ds. zgodności”

Audyt wewnętrzny w Banku realizowany przez Komórkę Audytu Wewnętrznego Spółdzielni Systemu Ochrony na podstawie załącznika nr 4 i 11 do Umowy Systemu Ochrony. W roku 2018 Bank Spółdzielczy w Płońsku nie podlegał audytowi.

Czynności kontrolne były realizowane na wszystkich etapach sporządzania, obiegu i rejestracji dokumentów bankowych i miały na celu stałą analizę przebiegu i rezultatów pracy, bieżące oddziaływanie i reagowanie na nieprawidłowości i uchybienia oraz bieżące korygowanie uchybień i nieprawidłowości. Czynności kontrolne stanowiły integralną część codziennej działalności umożliwiając

szybka reakcja na zmieniające się warunki i unikanie zbędnych kosztów. Stanowiły integralną część codziennych zadań wszystkich pracowników Banku. Monitorowanie poziome i pionowe odbywało się zgodnie z zatwierdzoną przez Zarząd i Radę Nadzorczą matrycą funkcji kontroli.

XI. PRZEWIDYWANE WARUNKI REALIZACJI WYNIKU FINANSOWEGO W 2019 ROKU

Prognozy ekonomiczne Banku Polskiej Spółdzielczości na 2019 r. zakładają, że polska gospodarka będzie rosła w stabilnym, lecz nieco wolniejszym tempie. Realnie przewiduje się wzrost o 4%, wobec 5,1% wzrostu w roku 2018. Niższe tempo wzrostu PKB będzie konsekwencją nieco słabszej koniunktury w strefie euro w warunkach zakończenia przez Europejski Bank Centralny w 2019 r. programu zakupu aktywów. Głównym źródłem wzrostu gospodarczego w Polsce pozostanie konsumpcja gospodarstw domowych, stymulowana przez wzrost wynagrodzeń, pakiet świadczeń socjalnych oraz niski poziom stóp procentowych. Popyt krajowy będzie wspierany także przez nakłady inwestycyjne, w tym inwestycje publiczne, współfinansowane z funduszy europejskich. Jednocześnie występuje szereg zagrożeń, związanych ze spowolnieniem inwestycji finansowanych ze środków unijnych i ze słabnącą koniunkturą w krajach rozwijających się. Wszystkie przytoczone okoliczności będą miały wpływ na zachowania podmiotów gospodarczych, co z kolei przełoży się na sytuację banków.

Przewidywany średnioroczny wskaźnik inflacji będzie stopniowo wzrastał z 1,7% w roku 2018 do 1,8% w 2019r. Czynnikiem zwiększającym inflację będzie sytuacja na rynku pracy, w szczególności dynamiczny wzrost płac w warunkach ograniczonej podaży siły roboczej (czynniki demograficzne, powrót od października 2017r. do obniżonego wieku emerytalnego). Pomimo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, wskaźnik inflacji pozostanie w granicach celu NBP (2,5 % w skali rocznej, plus/minus 1 p.p.), co spowoduje, że Rada Polityki Pieniężnej nie zmieni w 2019r. stóp procentowych NBP. Stabilizacji podstawowych stóp procentowych w 2019r. towarzyszyć będzie adekwatne kształtowanie się stawek WIBOR. Średnioroczny poziom jednomiesięcznej stawki WIBOR w 2019r. wyniesie 1,64 % tj. pozostanie bez zmian w porównaniu z wartością odnotowaną w 2018r.

Osiągnięcie 4,0% wzrostu gospodarczego w 2019r. pozwoli na utrzymanie pozytywnych tendencji na rynku pracy (stopa bezrobocia rejestrowanego spadnie z 5,8 % na koniec 2018r. do 5,6 % na koniec 2019r.) Przyjęty w prognozie spadek w ujęciu rocznych (o 0,2 p.p.) jest jednak umiarkowany ze względu na to, iż przestrzeń do dalszego dynamicznego spadku bezrobocia w Polsce wydaje się ograniczona (stopa bezrobocia rejestrowanego kształtuje się na najniższym poziomie od 1990r., zaś w wielu regionach odnotowuje się poziomy bliski występowaniu tzw. naturalnego bezrobocia).

W prognozie na 2019r. przyjęto, iż w warunkach ograniczonego wzrostu inflacji oraz spowolnienia dynamiki wzrostu PKB w strefie euro, Rada Europejskiego Banku Centralnego pozostawi główną stopę procentową na dotychczasowym poziomie (0,00%). Utrzymanie stóp procentowych zarówno w strefie euro, jak i w Polsce bez zmian powinno sprzyjać stabilizacji kursu EUR/PLN na poziomie zbliżonym do odnotowanego w 2018r.

Powyższe prognozy opierają się na założeniu, że nie nastąpią istotne zmiany w sytuacji politycznej na świecie i w Europie. Nie założono eskalacji konfliktów zbrojnych (Bliski Wschód, Półwysep Koreański, Ukraina), jak również istotnych zmian polityki gospodarczej w państwach Unii Europejskiej oraz USA.

Sytuację w sektorze bankowym w Polsce w 2019 r. determinować będą czynniki, generujące wzrost kosztów lub spadek przychodów takie jak:

1. szeroki zakres zmian w dużej ilości przepisów prawnych dotyczących sektora finansowego generujący koszty ich wdrożenia, w tym:

- wprowadzona od maja 2018r. zmiana zasad przetwarzania danych osobowych RODO,
- wprowadzona od lipca 2018r. ustawa wprowadzająca mechanizm tzn. podzielonej płatności (split payment), który ma służyć poprawie ściągalności podatku VAT,
- wprowadzony od sierpnia 2018r. obowiązek oferowania podstawowego rachunku płatniczego oraz szereg obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych związanych z ustawą o usługach płatniczych,
- ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
- ustawa o przeciwdziałaniu wykorzystywania sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych STIR,
- nowe zasady w zakresie dotyczącym sporządzania dokumentacji oraz raportowania cen transferowych,

2. wzrost kosztownych obowiązków informacyjnych banków wobec klientów i organów zewnętrznych,

3. udostępnienie środowiska testowego interfejsu API dla TPP, a następnie udostępnienie API do komunikacji z TPP oraz stosowania tzw. mechanizmów silnego uwierzytelniania klienta.

4. wdrożenie znowelizowanej Rekomendacji L Komisji Nadzoru Finansowego,

5. konieczność działania w środowisku rekordowo niskich stóp procentowych,

6. wzrost wymagań dotyczących kapitału, wynikający z regulacji unijnych,

7. wzrost kosztów ochrony przed przestępczością elektroniczną,

8. nakłady na nowe technologie i bezpieczeństwo informatyczne.

Ekonomiści przewidują, że w 2019 r. sektor bankowy w dalszym ciągu działał będzie w środowisku niskich stóp procentowych, co przy rosnących kosztach technologii bankowej oraz pogorszającym się portfelu kredytowym w sektorze bankowości spółdzielczej może wymusić procesy łączeniowe. Sektor spółdzielczy w 2019 r. stoi także przed koniecznością przygotowania się do wypełnienia obowiązków wynikających z Dyrektywy PSD II, jak również wdrożenia kosztownych technologii usprawniających i częściowo automatyzujących procesy w bankach. Wraz z dynamicznie zmieniającą się rzeczywistością prawną i technologiczną, wyraźnie zarysowała się konieczność pozostawania w cyfrowej bliskości z klientem, większego zakresu działania, szybkości podejmowania decyzji.

Pomimo wielu zagrożeń w otoczeniu zewnętrznym, nieuchronnych zmian organizacyjnych i technologicznych, Zarząd Banku jest przekonany, że innowacyjność, rozwój technologii, digitalizacja, zapewnienie bezpieczeństwa cyfrowego i działanie w ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS zapewni Bankowi bezpieczeństwo oraz możliwość dalszego rozwoju.

XII. POZOSTAŁE INFORMACJE

Wszystkie informacje wymagane przepisami art.111a Ustawy Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997r. (tekst jednolity Dz.U.z 2015r. poz.128) zawarto w rozdziale III,IV,VII i X niniejszego sprawozdania. Ponadto opis systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń , informację o spełnianiu przez członków rady nadzorczej i zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe Bank ogłasza na stronie internetowej.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Płońsku:

1. **Dariusz Konofalski** – Prezes Zarządu
2. **Wioleta Ciulińska** – Wiceprezes Zarząd ds.
finansów i bezpieczeństwa
3. **Robert Malinowski** – Wiceprezes ds. handlowych

Płońsk, dnia 28 marzec 2019r.

